

A V E M A R I A

NOVEMBER 1943

LETNIK 35

AVE MARIA

35. LETNIK NOVEMBERSKA ŠTEV.

Kaj je kje na straneh te številke.

O božjem kraljestvu	str. 1
Novi zvon, povestica — Ivan Vuk	2
Luč v temi	6
Jesenske misli — P. G.	8
Pismo bolniku	10
Božja zakladnica	12
Tudi zakramenti na karte in pointce — P. B. A.	12
Ko je bil Peter v ječi — P. B. A.	13
Pojdi vase	14
Dnevi v tednu se pogovarjajo	15
Spoznavaj samega sebe	15
Kaj ti bo enkrat najbolj žal. — P. Hugo	16
Sv. Alfonz Ligvorij uči ljubiti Boga	17
Ob svitu večne luči — pesmica — S. S.	19
Tonče s Sloma, povest — P. B. A.	20
Spomini — P. Vencel Šolar	20
Poslednji dan na svetu	25
Sveta in zveličavna je misel — Rev. F. Schweiger	27
Ob dveh grobovih — Rev. J. Langerholz	29
Na grobeh	31
Termometer tople ljubezni	32

AVE MARIA

mesečnik za slovenske katoličane v Ameriki.

Prinaša vzgojne in nabožne članke, kakor tudi povestice in druge slovenske spise pomembnejše vsebine našim slovenskim izseljencem v pouk in zabavo.

Izdajatelj:

FRANČISKANI V LEMONTU.

Ave Maria, P. O. B. 608,
Lemont, Ill.

Naročnina velja \$2.50.

Naročnina Tvoja je dar v podporo ubožnejšim slovenskim fantom, ki se izobrazujejo za slov. duhovnike v lemontskem semenišču.

Naročnikov in dobrotnikov se spominjamo v lemontskem samostanu v vseh svojih molitvah, pri sv. mašah in drugih duhovnih opravilih. Opravimo pa zanje tudi sv. mašo in sicer vsako prvo sredo v mesecu.

Entered as second-class matter August 20, 1925, at the post office at Lemont, Illinois, under the act of March 3, 1879. Acceptance of mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on August 29, 1925.

Printed by
SERVICE PRINTERS
Lemont, Ill.

A V E M A R I A

November, 1943—

—Letnik XXXV

O BOŽJEM KRALJESTVU

V DOBI, ko je kruti rimski cesar Domicijan (proti koncu 1. stoletja po Kr.) začel preganjati kristjane, je sv. apostol Janez moral iz Rima, kjer so ga bili pred Latinskimi vrati vrgli v kotel vrelega olja, pa je po čudežni božji pomoči ostal nepoškodovan, v pregnanstvo na otok Patmos. Razvnela se je bila strašna borba med pristaši Kristusovimi in pristaši satanovimi. Da bi mogel učenec, ki ga je Jezus ljubil, svoje brate v Kristusu kar najbolje pripraviti na stisko in trpljenje za sv. vero, mu je Gospod Bog razodel v tajnostnih prikaznih usodo kraljestva Kristusovega na zemlji in v večnosti.

V 7. poglavju Razodetja nam preroški videc s Patma pridvigne skrivnostno zagrinjalo večnosti in nam da za hip zreti zmagooslavno cerkev v njeni krasoti. "Zatem sem videl," tako piše (Raz 7, 9—12), "veliko množico, ki je nihče ni mogel prešteti, iz vseh narodov in ljudstev in jezikov; stali so pred prestolom in pred Jagnjetom, oblečeni v bela oblačila in s palmami v rokah. In klicali so z močnim glasom: "Zveličanje našemu Bogu, ki sedi na prestolu in Jagnjetu!" In vsi angeli so stali okrog prestola in starešin in četverih živih bitij, in so padli pred prestolom na svoje obličje ter Boga molili, govoreč: "Amen. Hvala in slava in modrost in zahvala in čast in oblast in moč našemu Bogu na vekov veke. Amen."

Sv. cerkev nam stavi pred oči ta prečudno lep prizor v svojem bogoslužju na praznik vseh svetnikov. Nepregledna množica svetih mučencev in spoznavavcev vseh časov: "To so tisti, ki so prišli iz velike bridkosti ter oprali svoja oblačila in jih očistili s krvjo Jagnjetovo" (Raz 7, 14). Prega-

njanje, trpljenje, mučeništvo zaradi Jezusa se izpremeni v večnosti v neizmerno blaženstvo.

O kako se nam razjasne v luči večnosti besede Gospodove, ki jih čujemo v prazničnem evangeliju (Mt 5, 3—12): "Blagor ubogim v duhu . . ., blagor krotkim . . ., blagor žalostnim . . ., blagor lačnim in žejnim pravice . . ., blagor usmiljenim . . ., blagor čistim v srcu . . ., blagor miroljubnim . . ., blagor njim, ki so zaradi pravice preganjani . . ., blagor vam, kadar vas bodo zaradi mene zasramovali in preganjali in vse hudo zoper vas lažnivo govorili. Veselite in radujte se, zakaj veliko je vaše plačilo v nebesih . . ."

Kakor je trpel in bil poveličan Kristus, tako bodo poveličani, če le z njim trpe (Rimlj 8, 17), tudi vsi udje skrivnostnega telesa Kristusovega, ki jim je bilo pri sv. krstu vtisnjeno v dušo neizbrisno znamenje Sv. Duha božjega, s katerim so zaznamovani za dan odrešenja, t. j. poslednje sodbe (Ef 4, 30).

Čuj preroške besede evangelistove (prim. Raz 22, 10—20)! Čas je namreč blizu. Četudi hudobni krivico dela, pravični naj se zato ne da zbegati, marveč naj še vrši pravico, in kdor je svet, naj se še posvečuje. Glej, skoraj pridem (govori Gospod) in moje plačilo z menoj, da povrnem vsakemu po njegovih delih . . . Blagor jim, kateri izpirajo svoja oblačila, da bodo imeli oblast do drevesa življenja in pojdejo skozi vrata v mesto. Zunaj so psi in vražarji in nečistniki in ubijalci in malikovalci, in vsak, kdor ljubi laž in se ji vdaja.

Sv. Duh, ki deluje v vernikih, po nevesti, sv. cerkvi, kliče: "Pridi!" In kdor sliši, naj reče: "Pridi!" In kdor je žejen, naj pride; kdor hoče, naj vzame žive vode (milosti božje) zastonj (v sv. zakramentih . . .).

NOVI ZVON

Ivan Vuk

PRVE dni sedanjega stoletja se je v fari sv. Martina, v katero spada tudi občina Trioglova, zgodilo nekaj posebnega.

Pripeljal se je namreč peti zvon. Štirje so že bili v zvoniku, a peti se je pripeljal nepričakovano. Samozvestno je sedel na vozu, s smrečjem in bršljanom ozaljšan in ves v papirnatih zastavicah. Okrog njega pa so stale svatevce (Belo oblečena dekleta z venci v laseh se v Prlekiji imenujejo svatevce.) in farani.

Pripeljavši se zvon je pogledal v line in rekel brez pozdrava:

“Hej, tisti, ki si za velikega, umakni se li zlezi dol. Zakaj odsihml bom jaz za velikega in potrebujem prostora.”

Zvonovi v zvoniku so se spogledali.

“Kaj pravi?” je vprašal Mali in se trudil, da bi iz svojega kota videl skozi lino.

“Umaknem naj se,” je pojasnil Veliki in pogledal skozi lino na zvon, ki je sedel tam doli ovenčan na ovenčanem vozu.

“Kdo pa si?” je vzkliknil Mali z ženskim glasom, “da govoriš tako, kot da si bog ve kaj?!”

“Babam ne odgovarjam,” je odgovoril moško tisti na vozu. Nato pa je hudomušno pristavil: “Kaj si ti morda za Velikega?”

“Jezikov je,” je rekel Mali užaljeno. “Komaj se je pritepel, pa že misli, da je domač.”

Stari zvon je pomirjeval:

“Nikar, nikar . . . Videli bomo, kaj in kako. Samo ne sovraštva! Ne spodobi se!”

Veliki zvon pa, ko si je ogledal novodošleca, je vprašal:

“Na moje mesto hočeš?”

“Seveda,” se je odzval novodošlec. “Zato sem se pripeljal.”

“Prevelik si,” mu je odvrnil Veliki. “Prevelik in pretežak. Pogledaj, zvonik je starinski in okoren. Še jaz se s trudom zibljem v tesnem prostoru in ko se zganem, se trese zvonik. Nas in sebe spraviš v nesrečo, če

prilezeš sem.”

“Zvit si,” je odgovoril novodošlec. “Zelo zvit, česar bi ne mislil. Ali zaman . . . Tisti, ki me je ustvaril, me je določil na tvoje mesto.”

“Zakaj take besede,” je rekel Veliki. “Nisi še na mojem mestu, pa si že ošaben. — A kdo je, ki te je ustvaril?”

“Poznaš ga,” je rekel novodošlec nekoliko vljudneje. “Njegovo sliko nosim na sebi. Pogledj!”

Veliki se je stegnil, da bi videl:

“Gal Čemerjak? . . . Kmet trioglovski.”

“Tako je,” potrди novodošlec.

“Koliko centov pa imaš?” je vprašal Srednji, ki je ves čas molčal.

“Osemintrideset,” se je pobahal novodošlec. “To je nekaj. Daleč na okrog mi ni nobeden enak.”

“Res je,” pritrди Veliki. “Orjak si. Ali to je nesreča tvoja, prijatelj. Zakaj s to težo v ta stari zvonik ne moreš . . .”

Velika je bila uganka, ki je stala pred gospodom župnikom in farani šentmartinskimi, ko so gledali in pretipavali zvon, ki se je pripeljal tako nepričakovano. Ogledovali so po vrsti v zvon vlitto sliko darovalca, kmeta Gala Čemerjaka.

“Dobro je pogojena,” je omenil nekdo in vsi so pritrjevali.

“Glasen spomenik si je preskrbel,” je pripomnil drugi in potrkal s prstom po bronu. “Tak, ki bo vedno zvonil njegovemu imenu.”

“Oženjen ni — kam bi z denarjem,” je rekel tretji. “Cerkvi pa je naredil dobro delo.”

“Ko bi že imeli novo,” se je oglasila ženska. “V stari stolp pa ga ne moremo obesiti.”

In vsi so pritrjevali in ugibali, kam z zvonom, dokler ne sezidajo nove cerkve, za katero denar že nabirajo.

Gospod župnik se je zahvalil za bogat dar kmetu Čemerjaku in ga postavil za zgled ostalim, govoreč:

“Kdor ima veliko, naj da veliko, kdor ima malo, naj da od tega, kar ima; tako je pisano. Ker pa je zvon prevelik in pretežak, skrbimo, da bo stal kmalu nov zvonik

in nov hram božji.”

S tem pogovorom pa vprašanje, kam z zvonom sedaj, ni bilo rešeno. Ono se je pojavljalo pred vsakim in mu gledalo v oči.

Kmet Slanjač pa, ko se ga ni mogel otresti, je rekel naposled:

“Začasno streho mu postavimo v mojem sadovnjaki, ki sega prav do cerkve, kakor veste. Tam ga obesimo, da bo zvonil.”

Vsi so pohvalili kmeta Slanjača, samo darovatelj, kmet Čemerjak, je bil mrk. Ponosa in radosti mu je poskakovalo srce, ko se je peljal zvon in so leteli farani skupaj. Sedaj pa sprejemajo njegov dar, kot da je na njem težka skrb.

In je rekel hladno:

“Nisem mislil, da vam bo delal moj dar, podarjen v božjo slavo in v slavo fare, neprilike.”

Mačkovčan Branovlek, ki ni mogel kmeta Čemerjaka radi viničarije, iz katere ga je spodil, in ki ni imel privezanega jezika, se je obregnil:

“Hotel si je pobahati v božjo slavo, pa glej, tista tvoja baharija je tolika, da vsa fara šentmartinska ne ve kam z njo.”

Zasmejali so se farani, bolj škodoželjno nego veselo, zakaj takšna je grešna nprav ljudska.

Gospod župnik pa je dejal:

“Nikar, farani šentmartinski. Vsa čast in hvala faranu Galu Čemerjaku. Bog je vesel njegovega daru in blagega namena. Mi pa dokažimo svoje veselje in zahvalo s tem, da bo zvon kmalu visel v novem zvoniku nove cerkve. Do tedaj pa nam bo oznanjal božjo slavo v zato pripravljenem prostoru na vrtu kmet Slanjača . . . Mir z vami, farani šentmartinski.”

Gospod župnik je odšel, farani so se jeli razhajati.

— — — — —
Ko so prižgale zvezde svoje svetiljke, se je zganilo kolesje ure v zvoniku. Kladivo se je povzpelo, kakor da hoče pogledati skozi lino, in padlo na zvon. Glas je planil po vasi in klical nočno uro.

Tedaj se je zdramil novodošlec na vozu iz globokih premišljevanj in se ozrl v lino.

“Tovariši,” je dejal. “Ne zamerite! Drugače je na svetu, nego so mi pripovedovali.”

Stari zvon se je oglasil:

“Vprašanje je, kako so ti pripovedovali. Meni so govorili resnico. Ko me je vtil zvonar in me naložil na voz, je povedal: “V zvoniku boš visel in zvonil boš za velikega, dokler ne pride drug. Glej, da mi ne narediš sramote. Zakaj ljudje te bodo poslušali in šli za tvojim glasom.” In zgodilo se je tako, kakor je rekel.”

Oglasil se je Mali in hitel:

“Mene pa, ko sem bil vlit, so potrkali po rebrih in rekli: “Za ‘verne duše’ nam boš pel, ker imaš glas kakor ženska.” — Nato so me ovenčali kakor tebe in svatevce so bile okrog mene, ko sem se peljal. In tako do današnjega dne pojem za verne duše.”

“Jaz pa zvonim zadnjo popotnico,” je rekel Srednji resno. “Vlit sem za to in zadovoljen sem. Ničesar drugega mi niso obljubljali.”

Veliki pa se je odkašljajal, kakor v zadregi in rekel:

“Zares, ko sem se peljal sem, so me slavili kot Velikega. Jaz pa sem se bal in mislil: ne spodrinem li koga, ki je do sedaj užival to čast? No, zgodilo se je, hvala Bogu, da se je moj tovariš od napora in bolehavosti že prej umaknil. In tako opravljam do danes to službo.”

Novodošlec je vzdihnil, da so zašumele zastavice na njem in na vozu.

“Vidim, da so z vami ravnali pravično. Kar so vam obljubljali, to so vam dali.”

“A kaj so obljubljali tebi?”

“Naj vam povem . . . Ko sem se rodil — težak je bil moj porod, zakaj osemtrideset centov imam — mi je rekel tisti, ki me je naložil na voz: “Veliki zvon boš v zvoniku farne cerkve sv. Martina, ki je v Prlekiji, zakaj sedanji je preslab za takšno faro. Največji in najtežji si na devet far okoli in niti pri Sv. Treh kraljih, ki je božja pot vsem, posebno pa za dekleta, ki se hočejo močiti, in za mlade vdove, ni takega.. Lepe denarce sem štel zate v zlatih in srebrnih kronah, pa tudi v tistih papirjih, ki nosijo sliko mladega dekleta, sem odštel. Zato pa

ti nosiš mojo sliko. Ko zapoješ, te bodo slišali daleč čez meje fare sv. Martina. In ko te zaslišijo, poreko: 'To je zvon Gala Čemerjaka.' Jaz bom pa takrat molil in Bog, ki bo poslušal tvoj glas, mi bo brisal grehe, ki so se mimogrede pripeli na mojo dušo. Moji sofarani me bodo zavidali in se mi odkrivali, zakaj drag si in božja slava je velika. Ti boš pa kraljeval v zvoniku nad tovariši."

Poslušal sem ga in vesel sem bil svoje naloge.

Vendar sem vprašal:

"Pa se ne zamerim?"

"Komu?" se je začudil.

"Tovarišem v zvoniku. Zakaj tesno jim bo in tisti, ki je sedaj za velikega, bo jazen."

Oni, ki me je poklical v življenje, pa se je nasmejal.

"Vidi se, da si še mlad in čeprav velik, življenja ne poznaš. Ti si močnejši in to je pravica. Zamera ali ne, tisti velja, ki je večji. Vse in vsak se umika večjemu in močnejšemu, dasi v srcu drugače misli. Ali kaj tisto, kar kdo, ki je slabejši in manjši od tebe, misli! Tisto velja, kar misliš ti!"

"Ako je tako," — sem dejal — "potem je stvar v redu. Ti, ki si me ustvaril, si star in izkušen. Jaz pa šele grem v življenje."

Vidite, tovariši, tako se je zgodilo, da vas nisem niti pozdravil. Kakor so me učili, tako sem se vedel."

"Težko je spoznanje," je rekel Stari, "posebno če ga treba najti sredi laži!"

Ko se je novi zvon zamajal prvič na podstavku v sadovnjaku trioglovskega kmeta Slanjače, se je zbrala na trgu pred cerkvi-jo sv. Martina vsa fara. Zakaj vsi so bili radovedni, kakšen glas bo imel, in prav od blizu so ga hoteli slišati.

Tudi zvonovi v stolpu so čakali nestrpnost na tisto uro.

Zadonel je mogočno, silno in mnogi, ki so stali preblizu, so se nehote prijeli za ušesa.

"Hm," je vzkliknil Mali. "Glas pa ima, kakor tisti bas v orglah, ki pribeži včasih kora do mene.

Srednji pa je rekel skromno:

"Ne vidim ga. Preveč sem tu v kotu. No, zdi se mi, da ni rojen iz čistega hrepenenja, da poje slavo božjo, nego bolj za slavo svojo. V njegovem glasu slutim to."

"Ne mislimo slabo o bližnjem," je rekel Stari. "Ni on kriv tega, zakaj naučili so ga tako od začetka."

Veliki zvon pa je samo poslušal in vztrepetal v svojem bronastem srcu. Ljubil je mogočne glasove . . .

Gal Čemerjak je bil srečen. Obraz mu je sijal od ponosa. Od vseh strani je slišal hvalo. Gospod župnik mu je celo napil.

Večerilo se je že in mrak se je dotikal zvona, ki je danes prvič zvonil 'zdravo Marijo'. Ljudje so se že razšli, samo Gal Čemerjak je stal pri zvonu in molil 'zdravo Marijo'. Sladko je moliti, ko zvonijo njegov zvon.

Zvezde so odpirale oči, pomežikavale druga drugi kakor v pozdrav in gledale na zemljo in streho, ki je krila 'Čemerjaka', kakor so imenovali novi zvon. Človek, ki je odzvonil 'zdravo Marijo', je že odšel. Gal Čemerjak pa je še stal pri zvonu v sladke misli zatopljen.

Pokrižal se je.

"Vse v tvojo slavo, veliki Bog," je zamrmral. "Nisem oženjen, nimam otrok, — za kaj mi bo premoženje, ki si mi ga dal. Ti, o Bog, ga sprejmi kot v pokoro za moje grehe. Upam, da bo zaslužnejša, ker je dobrovoljna, ne naložena od spovednika."

Pogladil si je redke lase na glavi in se pokrnil.

"Stemnilo se je, domov moram," je dejal smehljaje se. "Lepo si zvonil danes in vesela je moja duša. Na svidenje, zvon!"

Še se je odkril kakor v pozdrav in šel. Ko se je približal ograji, ki je obdajala cerkev, je zagledal senco, ki je slonela tam.

"Kdo je še tukaj?"

Stopil je k senci, ki se je zganila. Pogledal ji je v obraz in se zavzel:

"Ti si, Tone Merca? . . . Kaj delaš tu v tej uri?"

Oči nagovorjenega so se uprle v obraz Gala Čemerjaka. Raztrgan, star klobuk

mu je sedel na glavi.

“Počivam,” je rekel Merca. “Noge me bole in nimam prostora, kamor bi položil svojo glavo.”

Čemerjaku je šinila v glavo sumnja in ga prijela za srce.

“Pa si hotel leči pod zvon? . . . Pod moj zvon? . . .”

Hudo je gledal Čemerjak berača.

“Ne zamerite . . . Ne pod zvon. Zakaj zelo sem slab in noč je. Nisem pa še zajutrkoval.”

Gal Čemerjak pa je govoril z grozo:

“Lažeš, brezbožnež! . . . Pod zvonom si hotel prenočiti, pod blagoslovljenim zvonom. Sam škof ga je blagoslovil . . . Ti pa hočeš oskruniti njega svetost s svojo grešnostjo!”

“Verjemite . . . Ne pod zvonom,” se je branil berač in glas mu je trepetal. “V cerkev bi šel, pa je zaprta. Bog bi me ne odgnal, zakaj resnično sem brez strehe!”

Potegnil je z raztrganim rokavom čez oči in govoril pretrgano:

“Verjemite! Nisem kriv, da nimam strehe. Rodil sem se tak. Mati se je trudila za druge, očeta ni bilo, da bi ga poznal. Saj veste . . . Kje bom na starost, ko me vsi odganjajo od vrat in praga. Dokler sem mogel, sem delal. Nato pa so mi rekli, da sem oslabil in da več pojem nega zaslužim in da naj grem . . . Pa sem moral iti. Saj sami veste . . . Nisem kriv, ne zamerite!”

Gal Čemerjak je segel v žep, in ko je pomolil roko beraču, je bil v njej krajcar.

“Vzemi . . . in naj ti odpusti Bog tvoj grešni namen. Sedaj pa stopaj!”

Berač Tone Merca ni stegnil roke po krajcarju.

Gal Čemerjak se je razjezil.

“Glej, ošabnost beraško. Noče ga, ko ni stotak. Marš odtod . . . pa takoj!”

Berač se je s trudom prestopil in odhajal v noč, vlekoč za seboj trudne, razbolele noge. Gal Čemerjak pa je poln svete jeze gledal za njim, prestopaje se z noge na nogo.

Pozabljen je bil že dan, ko je ‘Čemerjak’ zazvonil prvič in vse je šlo svojo staro pot. Zbirka za novo cerkev in zvonik je šla

počasi.

‘Čemerjak’ je še vedno visel na podstavku v sadovnjaku Slanjača in zvonil samo o velikih praznikih. Farani šentmartinski, zaslišavši njegov don zvečer pred praznikom, so govorili:

“‘Čemerjak’ zvonil. Velik praznik je jutri.”

Če pa se je oglasil nenadno, v delavnik, so postajali ljudje in poslušali.

“‘Čemerjak’ zvonil,” je rekel vsakdo in snel klobuk. “Bogatin umira.”

Samo eden je bil, ki se ni odkril, ko je zaslišal nenadoma njegov glas, in se ni pokrižal: bil je to berač Tone Merca.

Slovenski pregovori o srcu

Ako srce ni molčeče, zaman jezik klepeče.

Burja veje, s snegom seje, mojega srca nič ne ogreje.

Česar je polno srce, rado iz ust gre.

Česar oko ne vidi, tega tudi srce ne poželi.

Česar oko ne zagleda, to srcu ne preseda.

Dolžan — na srcu bolan.

Dobro srce in pridne roke, so boljše bogastvo, ko zlate gore.

Iz obilnosti srca usta govore.

Kar ne gre iz srca, gre do ušes.

Kar nosi kdo v srcu, se mu na licu sprevidi.

Kar od srca pride, se srca prime.

Kar srce misli, jezik govori.

Katere besede brez premislega z jezika teko, za te srce navadno ne zna.

Ko je vinjena glava, marsikaj iz srca priplava.

Lice lepo, srce slabo.

Modri nosi jezik v srcu, nespametni pa srce na jeziku.

Naj oči vidijo, ušesa čujejo, samo da srce, jezik in solze mirujejo.

LUČ V TEMI

JADAR hoče Bog kakega človeka izčistiti napak in svetne navlake in ga dvigati k svetosti, mu pošilja trpljenje, telesno ali pa dušno. Trpljenju se naša narava upira, saj je celo Sin božji trepetal na vrtu Getzemani pred njim; vendar je trpljenje ena od največjih dobrot, ki jo more Bog nakloniti človeški duši. Pot trpljenja je najkrajša in najvarnejša pot proti nebeški domovini. Jezus je povedal lepo primeri: kakor mora pšenično zrno strohneti v hladu, temi in zapuščenosti zemlje in šele potem vzkljuje novo življenje iz njega, tako mora tudi človekova, k slabemu nagnjena narava v trpljenju odmirati sama sebi, da potem iz nje vzkali in zraste novo, bogopodobno življenje.

V juliju leta 1898 je v Parizu izšla knjiga z naslovom "Rešilno trpljenje" — (*La bonne souffrance*), ki je vzbudila veliko pozornost med izobraženih svetom; v enem letu je doživela 75 izdaj in bila prevedena v vse večje jezike zemlje. Njen pisatelj, Francišek Coppee (Kope), opisuje v njej, kako mu je trpljenje prineslo luč, tolažbo in moč, da se je otreseel nevere, greha in posvetnosti ter se vrnil k Bogu in k pravi sreči.

Rodil se je bil 26. januarja leta 1842 v Parizu iz uradniške družine. Oče je bil duhovit mož in ga je bilo res škoda, da mu je življenje ginilo v zatohli pisarni vojnega ministrstva. Nižje družabno stališče in borna plača pa nista preveč motila družinske sreče; v družini je vladalo zadovoljstvo, polagoma tudi nekako blagostanje, in sicer po prizadevanju matere. "Njene delavne roke, njeno močno in pogumno srce je znalo priti preko vseh težav. Vedno je bila vesela; šalila in smejala se je, da bi s tem tudi drugim vzbujala pogum. Kadar je pri hiši bilo posebno hudo, je bila še posebno živahna; takrat se je po hiši razlegala tudi njena vesela pesem," piše Coppee o njej. Od očeta je torej podedoval duhovitost in nadarjenost, od matere pa nežnost mišljenja in pogum srca. Pri povratku k Bogu mu je oboje zelo prav ho-

dilo.

Na materino prigovarjanje ga je oče poslal v višje šole. Stroški so bili veliki, a družina se je zavedala, da je dobra vzgoja in globlja izobrazba najboljše dota. V šolo je deček hodil skozi Luksemburški vrt; lepota njegove narave ga je tako prevzemala, da se včasih kar ločiti ni mogel od nje.

Nepričakovano je pa oče začel bolehati in je bil upokojen. Skromni dohodki družine so padli za polovico. Beda v hiši je rastla in mladi Francišek je sklenil pustiti šolo ter sprejeti službico, naj bo še tako majhna. Najprej je bil v pisarni stavbinskega podjetja, potem je dobil službo v pisarni vojnega ministrstva, ki jo je prej imel oče.

Svoj prosti čas je porabil za samoizobrazbo. Mnogo je čital, zlasti pesnike. Že iz deških let je tudi sam pisal kratke povesti in igre, zlasti pa pesmice. Pa je vse sproti sežgal. Šele v 23. letu je spoznal, da bi nekatere njegove pesnitve le bile godne za tisk. Tudi drugi so mu dajali poguma.

Leta 1869 je Coppee spisal kratko žalogr "Popotnik" (*Le passant*). Ko so jo v Parizu prvič uprizorili, je bila od občinstva viharno pozdravljena. Pisatelj je kar čez noč zaslovel. Pustil je službico ter začel živeti le za leposlovje. Odprl se mu je pisani svet, življenje se mu je vabljivo smejala nasproti. Žal pa, da ga je široka cesta življenja kmalu zapeljala navzdol. Novi družabni stiki so slabo vplivali nanj. Ni imel notranje moči, da bi se bil vabam greha dovolj odločno postavil po robu. Sredi vseh zmot in zablod je pa vendarle ohranil neko dušno plemenitost.

Kakih šest let je gazil po močvirju.

Tedaj pa potrka božje Usmiljenje na njegovo izmučeno srce. Križ mu pošlje: Leta 1875 mu za očetom umrje še dobra in skrbna mati, ki jo je zelo ljubil. Tu je prvič v življenju občutil, kako je na svetu vse minljivo. S solzami v očeh in z grozo v srcu se je zavedel, da smrt čaka vsakega človeka, tudi njega; "tudi ti boš umrl," ta šepet je nenehoma slišal pri materinem mrtvaškem odru.

Deset let po materini smrti je Coppee

največ napisal. Njegova pisateljska nadarjenost je ustvarjala čudovita dela. Leta 1876 je postal član francoske častne legije, osem let nato pa član francoske akademije.

Leta 1897 je božje Usmiljenje drugič potrkal na vrata njegovega srca. Nevarno je obolel in bolezen ga je spravila na rob groba. Takrat so mu odpadle še zadnje zavese izpred oči: spoznal je svet in njega prevare, spoznal je sebe in svoj življenjski cilj, spoznal je božjo dobroto in pravičnost. In v tem razpoloženju je nastala njegova najboljčitana knjiga "Rešilno trpljenje". Res, da v prejšnjih spisih ni napadal vere in Cerkve; a bil je do nji hladen in brezbrizen. Tu se je pa naravnost in jasno izrekel za krščansko prepričanje in življenje.

Knjigo začenja s stavkom: "Zadnje leto sem zopet začel izpolnjevati dolžnosti katoliškega kristjana, ki jih že izza svojih mladih let nisem bil več izpolnjeval." Patem pripominja, da je večino te knjige napisal s tresočo se roko, naslanjajoč se na vzglavje, povit v rjuhe. Trudil se je s knjigo, a ni odnehal, ker je z njo hotel utrditi in okrepiti šibke krščanske značaje; želi jim "da bi še oni kmalu bili rešeni verskih pomislekov in bi se vrnili k živi veri."

Uverjen je bil, da mu je pri izpreobrnjenju pomagala pokojna mati s svojo priprošnjo pri Bogu. "Koncem oktobra, ko se je bližal praznik vernih duš, sem se trajno obrnil k Bogu in se spravil z njim. Prejel sem sveto obhajilo. V tem vzvišenem trenutku je iz nebesne višine gotovo gledalo name oko moje skrbne matere, ki me je ondi pričakovala," piše v uvodu knjige. O molitvi pravi: "Kje na širnem svetu bije srečnejša ura, kakor je ona, ko molim in ko se nahajam v zavesti božje navzočnosti?" Svoje trpljenje navdušeno proslavlja: "Tisočkrat blagoslovljeno trpljenje, ki me je privedlo v objem nebeškega Očeta! Z očmi vere danes jasno spoznavam Boga, ki nam je nepojmljiv. On je naš Oče, on je moj Oče. S polnim zaupanjem se morem obratiti nanj; v nežni ljubezni se sklanja do mene."

Frančišek Coppee je ostal zvest temu spoznanju. Smrt ga je leta 1908 dobila za

večnost dobro pripravljenega.

*

Med spisi njegovega "Odrešilnega trpljenja" je tudi spis "Reka". V njem riše reko od njenega izvora do izliva. Ves spis je duhovita primera, polna globokih misli. Takoj uvidimo, kako velik mojster je v opisanju narave.

Skozi temno vejevje nas pripelje do studenčka. "Tiho! V bližini mora biti voda! Oblak je zasenčil sonce. Ali ne slišiš vedrega, mrmrajočega šumljanja? Previdno stopaj, ker opolzka so tla! Ali nisi zagledal tega ozkega, srebrnega pasu, ki hiti nizdol, kakor preplašen gad? Ob izviru smo."

Nato spremlja pesnik ta brhki studentek na njegovi šumljajoči poti. Ves je navdušen za njegovo čistost. Za hip ga sicer objame težka slutnja, da bo ta nedolžni studentek narastel v veletok in se ves umazan razlil v morje; pa brž prežene to slutnjo, veseliti se hoče tega, kar ima pred seboj, in hiti ob hiteči vodici.

Kmalu sreča še druge vodice, s katerimi se studenec spoji v potoček. Še vedno je majhen, z žaganico ga lahko premosti. Pa vztrajno raste ob izlivu drugih potokov. "Tu pa tam se mu iz gošče približa krava; previdno stopa, se ustavi, pije. Potem vzdigne svoj mokri gobec in gleda daleč predse."

Potok naraste v reko. Kamnit most drži čeznjo. Njena voda je še lepo zelena kakor perut ptiča vodomca. Ob njeni strugi stopajo ribiči, na njej se zibljejo čolni. Reka teče mimo vasi in sliši njih življenje, poslušajo pogovor in smeh peric, teče preko mlinskih koles in z vidnim veseljem ziblje resno jato rac na svojih plesočih valovih.

In kaj vidi pisatelj potem, ko je oni mali potoček kot veletok prispel v ravan? Vsega vidi izpremenjenega. Na svojem hrbtu nosi ladje; ob njegovem obrežju so se hiše zbrale v trge in mesta, v njegovih motnih globinah se zrcalijo palače in stolnice. S svojo orjaško silo žene turbine in kolesa tovarn, za plačilo ya prejema iz njih le umazanost in smrad. Trupla samomorilcev žalostno plavajo po njem, zločine in obup gleda od blizu.

Naposled je na cilju svojega potovanja. Pred njim leži morje; vode veletoka hite proti nemirni, gibajoči se in pljuskajoči morski ravani. Veliki morski ptiči galebi letajo nad veletokom; pesniku se zde kakor nesrečonosni oznanjevalci brezna, ki bo zdaj zdaj pogoltnilo nekdanji njegov studenček."

To je prvi del spisa "Reka". Samo primera je, v kateri hoče Coppee izraziti svoje občutje in doživetje. Svoje življenje hoče ponazoriti v njej. Njegovi nadaljnji stavki dopoljujejo to primero:

"Poznam dušo, ki tudi tako daleč roma in potuje.

Kakor reka, tako tudi duša začuti, da se pred njo odpira neizmerna večnost.

Koliko reči jo je umazalo na njeni poti! Koliko reči jo je oskrunilo za vselej!

Kakor je voda reke postala grenka, tako bridko grenke so tudi izkušnje njenega zablodelega, izgrešenega življenja.

Kakor vali reka v svojih motnih globinah vsakršne predmete, tudi trupla, tako tudi življenje mnogih ljudi skriva v sebi temne in sramotne skrivnosti.

Teško je ohraniti življenjsko nedolžnost nedotaknjeno. Pa ali ni zato še tem lepša misel, da bomo v drugem, posmrtnem življenju dobili zopet nazaj obleko nedolžnosti?

Danes misliš, moja duša, na vse častiljive zvonike cerkva in stolnic, ki so se zrcalile v reki. Tudi ti si jih večkrat videla v življenju, a se za njih vabila nisi zmenila. Uboga duša! Vsaj zdaj pojdi za klicem teh resnih, kamnitih, visokih zvonikov, ki obračajo tvoj pogled k nebu in k Bogu!"

Francišek Coppee je do dna spoznal življenje in svet. Potem se pa tako željno, hrepeneče in zaupno zazrl proti Bogu in proti posmrtni, neminljivi sreči, da je tudi hlad groba izgubil vso svojo strahotnost pred njim.

Trpljenje mu je bilo odgrnilo to zadnje, odrešilno spoznanje.

JESENSKE MISLI

P. G.

JESEN je zavladała nad zemljo in jo objela s svojo hladno roko. Povsod reže svoje sledove na listje in cvetlice, v gozdu in na polju, na potih in stezah, v megli in svetlobi sonca. Povsod govori človeku njej lastno govorico. Ali poznaš govorico jeseni, skrivnosti polno, resnobno, tiho in mirno opominjajočo, a vendar tako lepo govorico jeseni? Potopi se v jesenske misli.

Jesen nam govori o minljivosti. Kako malo časa je preteklo, ko so bili naši starši še mladi in nas še ni bilo na svetu. Kako malo časa bo preteklo in drugi bodo zavzeli naaš mesta, prebivali v naših stanovanjih, hodili po naših cestah in nas ne bo več. Saj pripadamo po svojem telesu tudi mi svetu minljivosti in ne zavzemamo v njem niti prvega mesta. Marsikatero živali žive dalj časa kot človek. Marsikatero drevo je staro kot celo ljudstvo. Koliko rodov je prebivalo že ob naših rekah in iz njih zajemalo vodo. Naše gore so preživele že cele narode. In kaj šele nebesna telesa tam gori! Isto sonce, ki ustvarja po božji naredbi naše letne čase, je obsevalo, ogrevalo ter poživilo paradiz. Razsvetljevalo je pota prerokov in apostolov, ki so jih prehodili za zveličanje duš, in videlo bo še marsikaj, kar danes še nihče ne ve kot edinole Bog. K zvezdam, ki še dandanes sijejo na jasnem nebu, so v spoštovanju dvigali svoje oči že pobožji pastirji Abraham in Mozes in David. Zvezde so gledale Odrešenika, ko je šel na goro in se pogovarjal s svojim Očetom, in marsikaterega človeka, zatopljenega v tihih nočeh v molitev, bodo še pozdravljale z nočnega neba. Preživele bodo ves človeški rod.

Na to minljivost našega telesa nas opozarja jesen. Saj je jesen velika domotožna pesem človeškega srca, velika pesem o umiranju in minljivosti vsega, kar biva na zemlji. Saj doni in odmeva po vsej jesenski prirodi pesem o našem popotovanju v boljše večno domovino. Kaj nam kliče zahajajoče sonce s svojimi trudnimi, medlimi žarki, kaj nam pripovedujejo dolge sence,

ki hite mimo nas kot strahovi, kaj oveneli listi, ki se drobijo pod našimi nogami, s svojim skrivnostnim šepetanjem, kaj ptice, ki so se poslovile in odletele od nas daleč, daleč v tujo deželo? O človek, pomni, da tudi ti nimaš stalnega bivališča na zemlji!

Z gosto meglo je pokrita природа, kakor da bi žalovala. Na golih vejah in mladikah vise kapljice megle, kakor da bi bile biseri solza, kakor da bi jokala mati-zemlja nad velikim umiranjem, ki se širi na vse strani. Tihota in sanjajoči mir sicer s petjem takonapolnjenega gozda, ki ga le tu in tam moti posamezen klic ptice — ali ni vse to pesem žalostinka, zložena na stoletja stare besede: "Podoba tega sveta prejde?" (1 Kor 7, 31.).

Za velim listom list na zemljo pada,
jesen resnobna — glej v prirodi vlada,
li čuješ glas: "Spominjaj smrti se,
žene koščene, ki premaga vse!"

Ko gledamo umirajoče življenje v prirodi, se zdi, kakor da bi bilo na vsakem listu napisano: Smrt! Umrlo je poletje z vsem bogatim življenjem. Tudi naše življenje bo o svojem času na zemlji zamrlo. To je govornica jesenskih listov človeškemu srcu.

Skrivnostno tiho list šumi,
poslušaj, kaj ti govori:
"Vse mine, kar ti nudi svet,
za čednosti se trudi cvet,
porabi dobro čas sedaj,
da srečen boš na vekomaj!"

Oglejmo si nekoliko bolj natančno jesenske liste. Na tleh leži že marsikateri zeleni list, na drevesu visi še ovenelo listje. Že marsikatera veja in mladika je gola, toda oveneli list se še drži na njej in se bo držal do pozne zime. Marsikateri jesenski vihar je že prenesel, je, kakor da bi se ne mogel ločiti od drevesa. Pa zaveje lahen vetrič, list pade na tla. Tako je tudi z nami. "Vse meso je kakor trava, kakor sveži listi na zelenem drevesu" (Sir 14, 18). Marsikatero mlado življenje smo videli, kako je omagalo sredi pota. Gledamo pa tudi življenje

ljudi, ki zdrže viharje in se drže do pozne zime. Pa pride nepričakovana bolezen in jih hitro stre. To je usoda jesenskih listov, to je usoda človeških otrok.

Glej, izmed tisoč in tisoč listov, ki vise poletni na drevesih, nisi mogel niti na enem spoznati, če ga bosta vihar in nevihta zgodaj odtrgala, če bo odpadel v zgodnji jeseni, ali če se bo držal do pozne zime. Tako tudi mi ne vemo, koliko časa bomo še bivali na zemlji. Ne mi, ampak Bog zastavlja cilje in mejnike, ki jih ne moremo prekoračiti (Job 14, 5). Pa še nekaj drugega je napisano na jesenskih listih. Če gledamo gola drevesa, kako stegujejo proti nebu zamrle veje, vemo: Ne bo vedno tako ostalo. Napočil bo dan, ko bo toplo pomladansko sonce zbudilo drevo k novemu življenju. Tedaj bo na istem mestu, kjer je visel oveneli list, obdan mlad popek z novim zelenim vencem listov, in novo sveže zelenje bo zaživelo v žarkih pomladanskega sonca. Ko legajo ovenela telesa ljudi v zemljo, vemo: Ne bo vedno tako ostalo. Prišla bo ura, ko se bo zalesketalo zlato sonce vstajenja nad grobovi ter zbudilo novo življenje. Prišla bo ura, ko bodo vsi, ki počivajo v grobovih, zaslišali glas Sina božjega. In bodo vstali, ki dobro delajo, k vstajenju življenja.

Jesen s svojo tožno govornico vzbuja v naših dušah misel: Biva novo življenje, lepša pomlad v boljšem svetu.

Človek ni namreč samo bitje, ustvarjeno v svetu in času, ampak bitje, ki sega nazaj preko ustvarjenja sonca in sveta ter sega preko trajanja stvarstva. In to po svojem duhu. Podoba smo Boga samega, podoba njegovega neskončnega duha. Bog je položil v našo dušo zmožnosti, da preišče skrivnosti sveta in življenja. S svojim duhom se poglobi v prirodo, spozna njene zakone in njeno delovanje ter vodi tudi njene najbolj nevarne sile po svoji volji. S svojim duhom se dvigne v neizmerne prostore neba in premeri pota zvezd. Človeški duh hiti preko višav sonca in zvezd ter se ustavi pred prestolom Boga. In od tam pregleda čase, ki so minuli, razmišlja rodove preteklosti in živi z njimi velika dela,

ki so jih dovršili. S pobožnostjo in občudovanjem gleda stvarjenje sveta in angelov ter občuduje Boga v njegovi silni moči, modrosti in ljubezni. Iz višav v bližini Boga gleda naš duh že čase, ki imajo priti, rodo-ve, ki jih še danes ni na zemlji, narod, ki prihaja za narodom, ki dela in gre ter odide s površja zemlje. V stvareh na zemlji gleda sledove Stvarnika. In ko bodo padle vezi telesa, se bo duša, prosta vseh ovir dvignila v večnost in gledala Boga iz obličja v obličje, od večnosti do večnosti. Ker smo pa ustvarjeni za večnost, moramo tudi delati za večnost. In tudi na to nas jesen opozarja.

Jesen in dozoritev sadežev je eno in isto. Vsako drevesce, vsaka bilka je ustvarjena, da rodi sad v jeseni. V narodo je zarezana velika postava o setvi in žetvi. Ali naj bo edini človek izvzet od te postave? Ne! Zakaj tudi za nas bo prišla ura, ko bo Bog od nas zahteval sadove življenja. Smrt je jesen in čas žetve za nas. Kar bo človek sejal, bo tudi žel!

Pospravlja kmet — končana žetev!
Plaćilo — žita je zlato —
A kākšna tvojih dni je setev,
o duša moja, za nebo?!

Blagor nam, če je naša setev, setev za nebo. Setve za nebo pa ni brez premagovanja. "Premagaj poželenje in gospoduj čeznje," je klic in povelje božje. Vsak korok, ki ga naredimo v življenju, da v dobrem napredujemo, je boj. Brez boja ne dosežemo prav ničesar ne za ta ne za oni svet. Vsak napredek, vse iznajdbe, vsa svetniška popolnost, vse mučeništvo neomadeževanega življenja — sam boj. Ko nas kliče poklic na delo — zatajevanje, ko teko kaplje znoja po čelu — zatajevanje, ko se skesano bližamo zakramentu svete pokore — zatajevanje. Ob vsaki stezi, ob vsaki njivi, v vsaki sobi, vsepovsod se blesti napis: Zataji samega sebe!

PISMO BOLNIKU

PRIJATELJ! Bolezen, s katero Te je Bog obiskal in ki Te bo držala, kakor mi poročaš, nekaj mesecev priklenjenega na bolniško posteljo, mi daje povod, da Ti pišem o apostolstvu trpljenja.

Ni dolgo temu, da sem bil pri bolniku, ki je ležal že štiri leta ohromel "kot jetnik božji v okovih", kakor se je izrazil. Bridko mi je tožil plemeniti mož, da mu je največja bol v bolezni ta, da ne more nič storiti za človeštvo. "Trhla veja sem, prosite Boga, naj me odžaga." Da si ga videl, kako se mu je lice razjasnilo, ko sem mu začel govoriti o apostolskem pomeni trpljenja, o velikem delu odrešenja, katero more vršiti tudi na bolniški postelji. S trudom se je zravnal in mi stisnil roko: "Hvala Vam, zdi se mi, kakor da ste mi dali novo življenje, ko ste mi odprli pogled na poslanstvo, ki ga imam."

Poleg molitve ni sredstva, ki bi bilo vsem tako dostopno in tudi tako uspešno za apostolstvo, kakor je trpljenje. Kako to? V trpljenju, ki ga vdano in potrpežljivo prenašamo, delujemo apostolsko že z zgledom. Kolikokrat sem videl ljudi, kako so popolnoma spremenjeni prihajali iz bolnikove sobe, z neko sveto resnobo, kakor da bi prišli od obhajilne mize. "Prihajam od Joba," mi je ob taki priliki dejal nekdo, "nisem mislil, da je križ bolezni in uboštva mogoče tako pogumno nositi. Zdaj razumem moč vere in hočem gledati lastno trpljenje z drugimi očmi." Poznal sem moža, ki je pogosto in rad obiskoval siromake v podstrešjih, osamele in zapuščene bolnike po bolnicah. "Kadar se me loti nevolja nad lastno usodo, grem tja, kjer vidim prenašati večje križe in z večjo potrpežljivostjo; ter potolažen in okrepljen se nato vračam k lastnim križem."

Dobra beseda marsikaj izda, ali nikdar toliko, kakor če pride iz ust človeka, ki jo oznanja razpet na križ in jo spremlja z zgledom voljnega trpljenja. S trpljenjem odvrčamo od človeštva kazni božje in tolažimo božjo jezo, ker zadoščujemo tako

BUY U. S. WAR BONDS & STAMPS

božji pravici. Kaj bi že bilo iz človeštva, da ni teh strelovodov, ki s svojimi žrtvami odvajajo strele božje pravičnosti od tistih, ki jih s svojimi hudobijami izzivajo. Tako najde vsak greh apostola, ki s svojim trpljenjem popravlja, kar drugi z zlorabo božjih milosti zakrivi. Za nevero: boje in žrtve spoznavavcev, za razkošnost in zlorabo bogastva: trpljenje uboštva, za grehe nebrzdane počutnosti: trpljenje boleznih, ran itd. Kolikokrat vprašujemo, čemu trpljenje nedolžnih! Žrtve so, zi katerih izvira odpuščanje in odrešenje dolžnih. Ni krivično od Boga, da si izbira vprav te žrtve; neskončno usmiljen je, ki hoče prizanesti človeštvu, tem pa, ki po nedolžnem trpe, spleta vence slave.

Najlepše se pa apostolsko delo trpljenja kaže v milostih, katere posredujemo človeštvu. Vse, kar je človeštvo v nadnaravnem oziru velikega prejelo, se je porodilo iz žrtve in trpljenja, ki vleče kakor mogočni magnet božje milosti nase. Spreobrnjenja posameznikov in celih narodov so sad utrudljivega dela in trpljenja. Vsaka ped zemlje, katero pridobimo n. pr. v misijonih Kristusu, je pridobljena s krvjo in znojem. Iščemo denarja in naravnih sredstev, in prav je to, ali vsaj to ima uspeh le, ako nosi na sebi žig žrtve. Nekoč mi je rekel redovni predstojnik, ko sem ga prosil, da sprejme bolnega sobrata v oskrbo: "Le pošljite ga, ravno smo v velikih stiskah in potrebujemo moža, ki bi s svojim trpljenjem obrnil božje oko na nas." Lepa je molitev, ki kipi z nedolžnih ustnic, mogočna je molitev, ki se izvije iz skesanega srca, ali najuspešnejša je molitev trpljenja, žrtve, kjer je molivec žrtev, žrtvenik in svečenik.

Prijatelj, ne zdi se mi potrebno posebej omeniti, da še ni vsak, kdor kaj trpi, apostol. Ako hočeš s svojim trpljenjem biti apostol, mora biti trpljenje tako, da milosti ne ovira. — Apostolsko trpljenje je trpljenje, ki ga prenašamo krščansko. Apostol trpljenja sprejema bolezen, preskušnje, uboštvo in vse, kar mu povzroča trpljenje, iz božje roke. To se pravi: vidi v vsem voljo božjo ali božje dopuščanje. S tem ni rečeno, da ne sme iskati olajšave in prositi

Boga, da ga razbremeni. Če pa križ kljub temu teži, ga gleda v duči vere, kot orodje, ki mu ga podaja Bog, da z njim izvrši poslanstvo apostola, da pomaga drugim in jih zveličuje. Apostol trpljenja ne prenaša trpljenja z nevoljo, z mrmranjem in kljubovanjem, temveč vdano. Ni pa proti vdanosti, ako v trpljenju čutimo odpor. Kar hoče Bog, da uklonimo, ni čuvstvo, ampak volja. Pri trpljenju pride vse na to, kako da gledamo. Lahko gledamo v njem le zlo, nesrečo, in potem ga moramo sovražiti. Lahko pa se povzpemo na višino Kalvarije, s katere ga gledamo kot pot k milosti, odrešenju, plačilu; potem se ga voljno ali celo z ljubeznijo oklenemo. Apostol trpljenja trpi z apostolskim namenom, da bi rešil duše. Kako moč ima ta namen, vidimo v življenju apostolskih mož. Nobena žrtev jim ni bila prevelika, nobeno delo prenaporno, nobeno trpljenje prehudo. "Vse za duše!" S tem geslom so premagali vse ovire in težave.

Prijatelj, tako tedaj trpi, da postaneš apostol trpljenja. Ne misli pa pri tem le na izredna, velika trpljenja, s katerimi Bog človeka bolj redko obiskuje. Vzemi vsakdanje trpljenje, katero mora vsakdo več ali manj okušati. Delo, pomanjkanje, skrbi, bridkosti, ponižanja in nešteto sličnih stvari, s katerimi je pot življenja kakor s trnjem nastlana. To vse voljno sprejemaj iz roke božje, vdano in pogumno, kakor Ti ga Bog pošilja, prenašaj in daruj Bogu v zadoščenje in prošnjo za zveličanje duš, ki čakajo Tvoje pomoči. Združi se pri tem s trpečim Zveličarjem, ki je s trpljenjem in križem odrešil človeštvo. V žrtvi sv. križa zajema apostol trpljenja svojo plodovitost in moč, nadaljuje v človeštvu delo odrešenja. "Če bomo z njim trpeli, bomo z njim tudi poveličani."

Žrtev

"Odkar je moj mož občinski svetnik, vse noči ne more spati."

"Kako to? Ali ga seje razburjajo, ali ga javne skrbi tarejo?"

"O ne; že pri sejah se toliko naspi, da mu doma ni več treba."

BOŽJA ZAKLADNICA

Ko je polje pospravljeno in so pridelki na varnem, praznujemo zahvalno nedeljo in dajemo Bogu čast in hvalo za blagoslov in za vse telesne in dušne dobrote. Vsi, ki smo prežeti žive vere, vemo in smo prepričani, da so vsi naši napori, da je vse naše prizadevanje in ves uspeh naših načrtov odvisen od božje dobrotljivosti, da smo v božjih rokah. Mi orjemo, sejemo, prilivamo, rahljamo, rast pa da Bog. Zato smo se pa križev teden združevali v molitvah in prošenskih procesijah, da bi ljubi Bog odvrnil vse uime in nezgode od naših polj, njih in sadovnjakov in da bi rosil blagoslov iz nebes na nas. Ko bi se le vsi verniki zavedali te odvisnosti od Boga, vladarja sveta in prošnje dni to tudi pokazali ter tako odvracali razne šibe: huda vremena, sušo, povodenj, točo in uime vseh vrst.

O grudi, ki nas po božji volji redi, je zapisal znani nemški pisatelj Alban Stolz, tole razmišljanje:

“Bog ima velik predalnik za moko, veliko shrambo za sadje, velik vinski sod; vse te priprave imajo to lepo svojstvo, da se nikoli ne izpraznijo, če tudi milijoni iz njih zajemajo.

To je zemlja s čudovito uredbo in navado, da vsako leto mnogokratno s tisoč procenti povrne, kar smo ji za časa setve posodili. Zares čudovito je to, da skoro vsi, ki imajo z grudo opravka in zemljo razrivajo, na vse to malo mislijo.

Vzemi v roko kos prsti in oglej si jo do dobra od zgoraj in spodaj od spred in zad, pa ne boš v črni tvorbi prav nič zasledil ne moke ne olja ne krompirja ne špinače ne repe ne fižola; še manj pa je sledi o prijetnem vonju vrtnic ali o živih barvah vsakovrstnih pomladnih in poletnih cvetic. In vendar srka vsaka klica iz črnorjave grude podobo, barvo, lepoto, vonj, slad in redilnost; kajti zemlja je skrivnostna, čudovita tvornica, kjer se noč in dan prede, tke in kuha; zemlja je globok in neizčrpen studenec.

Bog je ustvil v zemlji neizčrpano zakladnico, ki je dostopna vsem ljudem — do kon-

ca dni.

Ko se na zahvalno nedeljo s hvaležnim srcem spominjamo božje vsevladajočt previdnosti in gledamo nazaj na prestane žrtve in napore preteklih mesecev, se pa obenem vprašajmo: Ali morda v skrbeh za časno nismo preveč pozabili na Gospodov opomin: “Iščite najprej božje kraljestvo in njegovo pravico!”

TUDI ZAKRAMENTI NA “KARTE IN POINTCE”?

“America.”

BILO je v soboto zvečer. George Deslon je ležal na postelji in že skoraj spal. V nedeljo zjutraj je imel iti k svetemu obhajilu z društvom Najsvetejšega Imena. V polspanju je pomislil na dogdke preteklega dne: •

Popoldne se je bil zglasil pri sestrah radi svojega fanta, ki ga je vpisal v katoliško šolo . . .

Potem je šel v cerkev in opravil spoved.

Nato v bolnišnico obiskat bolnega sorodnika . . .

Po večerji so prišli znanci in prijatelji. V njihovi družbi se je razgovarjal o vseh mogočih rečeh, ki so se tikale vojne in vsega, kar je vojna prinesla s seboj:

Nekdo je bil pripovedoval o učencu Mahatme Gandija v Indiji, kako je še na bojni fronti hotel uživati samo sadje in piti kozje mleko . . .

Drug je pravil, da je učiteljici na vasi, ki je imela štiri otroke, odpovedala služkinja službo ravno dan pred začetkom šole. Tako zdaj učiteljica nima pomočnice pri otrokih doma, ko mora sama v šolo učiti tuje ke . . .

Tretji je prinesel novico, da je videl na prodajalni sladkarij napis: Zaprto ob sredah in petkih . . .

Četrti je povedal, da je tudi na neki gostilni napis: Zaprto ob torkih, dokler traja vojna . . .

* * *

Na vse to in tako je mislil George, pre-

den je zaspal. In ko je zaspal, se mu je še dalje pletlo v domišljiji, pa so mu prišle takele čudne sanje:

Šel je spet k sestram, da bi vpisal fanta v katoliško šolo. Pa so mu povedali, da ne bo katoliške šole, ker da je cela vrsta sester odšla iz samostana, da si poiščejo boljše plačane službe . . . Sestra prednica da je dala v časopise oglas: Iščemo novih sester . . .

Potem je šel na sprehod in premišljeval čudne čase. Naenkrat zapazi poleg ceste težko ranjenega moža, ki je že skoraj umiral. Brž skoči George v bližnje župnišče, da bi poklical duhovnika. Tam so mu pa rekli: Poslednje olje se sedaj deli samo ob ponedeljkih, sredah in petkih. Danes je pa sobota. Torej ne bo nič. Tako bo ostalo, dokler je vojna . . .

George se je čudil in je stopil v cerkev, ki je stala poleg župnišča. Tam je pa videl, kako je kip Matere božje stopil z oltarja in izginil . . .

Tudi sveti Jožef je napravil tako in še drugi za njim . . .

Podobe križevega pota in one na poslikanih oknih so odhajale druga za drugo . . .

Potem sta se premaknila oba angela ob tabernaklju in sta postala živa. Eden od njiju je odprl tabernakelj in odnesel svete Hostije. Drugi je postavil pred tabernakelj napis: Jezus odhaja od tu in ga ne bo nazaj, dokler traja vojna . . .

Tisti angelj se je obrnil k Georgu in mu rekel:

“Mislili smo, da bi dejali zakramente na karte in bi vsak moral prinesiti neko število ‘pointov’, ako bi hotel prejeti obhajilo. Ampak zdaj smo se premislili. Zdelo se nam je najbolje, če sploh prenehamo z vsemi zakramenti, dokler traja vojna. Zato Jezus odhaja in bo svojo Cerkev popolnoma zapustil.”

Potem je angelj odplaval skozi okno in ga ni bilo nazaj. Tedaj se je George zbudil.

* * *

George se je razveselil, da so bile to samo sanje. Vendar je začel razmišljati, kaj bi pomenilo zanj in za ves svet, ako bi

bilo vse to res, namesto da so bile samo sanje. Zazeblo ga je v dno srca, kjer je bila globoka vera in lep kos ljubezni do Boga in bližnjega . . .

In ko je naslednje jutro stopal z drugimi vred k obhajilni mizi, je čutil v sebi nenavadno ljubezen in hvaležnost do Boga, da zakramenti vendarle še niso odpravljeni in da tudi “kart in pointcov” še ni treba dajati zanje . . .

KO JE BIL PETER V JEČI . . .

P. B. A.

Dejanju apostolov beremo (12, 5): In Petra so sicer držali v ječi, molitev se je pa vršila zanj v cerkvi brez prenehanja . . .

Ta beseda svetega pisma nas tudi danes spodbuja, da bi molili za svetega Očeta, Petrovega naslednika, ki je nekako tako kot nekdanj Peter — jetnik v rokah svojih sovražnikov. Nihče ne ve, kaj bo Hitler ukrenil glede njega. Vsekako je gotovo, da ga ima danes popolnoma v svojih rokah. Ko izide ta številka našega lista, bo morda nadaljnja papeževa usoda že bolj znana . . .

Katoliški tednik “America” piše, da pravijo nekateri ljudje:

“Če je papež res namestnik Kristusov na zemlji, zakaj ne zine tako močne besede, da bi se na mah podrl železni nemški obroč okoli Vatikana?”

Na to vprašanje odgovarja isti list:

“Ta beseda čudno spominja na ono: Naj stopi s križa in bomo verovali vanj.”

Toda Kristus ni stopil s križa. Trpel je do konca in umrl. In je videti, da je tudi Njegovemu namestniku na zemlji usojeno trpljenje. In prav radi tega, ker je Njegov namestnik. Morda prav radi tega, ker nosi ime — Pij XII.

Prednik sedanjega papeža, Pij IX., je bil prvi jetnik v Vatikanu . . .

Pij X., ki ga še vsi pomnimo, je umrl s strtim srcem in je daroval svoje življenje za človeštvo, ko so bombe prve svetovne vojne padale na svet.

Pij XI. se je trudil na vso moč, da bi pre-

prečil nov svetovni požar. Čutil je še tik pred smrtjo, da se mu ni posrečilo. Tudi on je daroval svoje življenje za človeštvo — poln žalosti in preroškega občutja, da se zgrinjajo nad svet neverjetne strahote.

Pij XII. si je izvolil za svoje geslo: "Mir in Pravičnost". Dejal je ob nastopu svoje vlade: "Kako iskreno želim, da bi mogel biti papež miru!" To se mu ni izpolnilo. Danes je sam jetnik strašne svetovne borbe.

Ko so Pija XII. kronali, je baje vzkliknil eden od navzočih:

"To ne obeta nič dobrega. Vse preveč navdušenja je po vsem svetu za tega papeža. To navdušenje spominja na tisto, ki je zavladovalo ob nastopu vlade Pija IX. In vendar je bil ravno Pij Deveti pozneje prvi jetnik v Vatikanu . . . Kdo ve, kaj čaka sedanjega papeža — morda tudi nekaj takega kot je doživel Pij IX."

Ali so bile to res preroške besede?

Vsaj toliko je gotovo, da je danes usoda vladajočega papeža v rokah njegovih sovražnikov . . .

Toda nič se ni treba bati za usodo katoliške cerkve, naj se zgodi s papeževo osebo to ali ono.

Zgodovina uči. In nam pove, da se je prav z jetništvom Pija IX. začela na svetu popolnoma nova doba za papeštvo in njegovo veljavo v svetu. Nikoli poprej ni papeštvo toliko doseglo za napredek in uveljavljenje Cerkve širom sveta v življenjski dobi enega samega papeža, kot je doseglo ravno pod Pijem IX.

Kdo more reči, če sedanja usoda Pija XI. ne napoveduje spet popolnoma novega poglavja v zgodovini papeštva, morda celo bolj slavnega poglavja kot je bilo napisano pod Pijem IX.?

Naj bo kakor hoče, dvojje je gotovo:

Karkoli se zgodi papežu, Cerkve to ne bo zares oslabilo, kvečemu na videz in začasno. To je eno.

Drugo pa: Katoličani smo dolžni tudi danes delati tako kot so delali v tistih časih, ko je bil Peter — prvi papež — v ječi:

"Molitev se je vršila zanj v Cerkvi brez prenehanja . . ."

Tudi mi se z globokim občutjem spomi-

njammo Pija IX., da bi ga "Bog ohranil in ga ne izročil popolnoma v roke njegovih sovražnikov."

POJDI VASE!

V slovitom romanu "Vojna in mir" nam slika veliki Rus Tolstoj med drugimi osebnostmi tudi kneza Andreja Bolkonskega, ki se je udeležil ruskega pohoda proti Napoleonu in je bil na pracenski gori težko ranjen, ko je ravno drvil z zastavo v roki proti sovražnim vrstam po novo slavo. V travi je ležal vznak ter se boril z omotico. Naenkrat se je izvršila v njegovi duši silna izprememba, malenkostno se mu je zazdelo vse njegovo dosedanje zanimanje in življenje; zagledal se je namreč v višino, v prostrani nebes, kot se še nikoli ni bil. "Nad njim ni bilo ničesar razen neba, visokega neba, — malo oblačnega, pa vendar neizmerno visokega neba, po katerem so tiho pluli sivi oblaki." Prvič v življenju je začutil, da mu družina, družba in imetje, Rusija in vsi važni dogodki njegove dobe ne morejo izpolniti smisla življenja; po tolikih letih teženj in razočaranj se je zavedel pod obširnimi nebesnim svodom, sam s svojo rano in smrtno bližino, da biva še vse nekaj višjega, zanj važnejšega, strašnejšega. Pogled v sive nebesne plasti in prostornine ga je presenetil in opozoril na višja vprašanja. In ko se je knez čez nekaj časa zopet zavedel iz omotice, odprl trudne oči ter zagledal tik sebe na konju samega Napoleona, ki je po dobljeni zmagi s svojim spremstvom ogledoval bojišče, se mu je ta močni vladar in srečni zmagovalec zazdel tako malenkosten in beden, da mu na njegov prijazen ogovor niti besede ni odgovoril; "gledal je Napoleonu naravnost v obraz in razmišljal o minljivosti sleherne veličine."

Tolstoj — on, ki je tudi sam za vedno dal slovo velikima mestoma Petrogradu in Moskvi ter se iz ljubezni do resnobe samote nastanil na Jasni Poljani; kateremu je polagoma postajal tudi topli družinski krog odveč in je zbežal v popolno samoto — pisatelj nam je o tem dogodku iz rusko-

francoske vojske poudaril starodavno resnico, da je samota s svojo resnobnostjo in zbranostjo neizrekljivega pomena za pravo notranje življenje.

Ako človek od blizu opazuje mišljenje in življenje ljudi po velikih mestih ter išče pojasnila za njihovo brezverstvo in sploh njih pomanjkanje resnobnejšega pojmovanja življenja, uvidi, da bi bili ti ljudje vse bolj globoki in resnobni, če bi mogli biti vsaj včasih sami s seboj in s svojo dušo. Tako pa vrvenje in življenje, delo in udobje velemesta docela zaposli njih duševnost od ranega jutra do poznega večera; vprašanja o Bogu, duši, večnosti, veri in nramnosti so tudi v njihovih dušah in bi rada odgovora, pa — ni časa zanje.

Da bo torej tvoje življenje prav naravnano in kar najbolj bogato, obrni svoj pogled vase, v svojo notranjost. Rad poišči samoto in v njej se zberi in pazi na glas božji, ki ti bo v tišini tvoje duše govoril.

DNEVI V TEDNU SE POGOVARJAJO

Poslal John Dragovan

Ponedeljek je rekel Torku, da naj Sreda gre Četrtna vprašati, če je res Petek rekel Soboti, da bo v Nedeljo praznik Gospodov in da bo treba iti k sveti maši.

Sreda se je vrnila k Torku in je rekla, naj pove Ponedeljku, da je Petek zvedel od Soboti, da bo res Gospodov praznik v Nedeljo.

Sobota je pa poslala Petka v četrtekovem spremstvu k Sredi, in ji je rekla:

Povej Torku, da naj naroči Ponedeljku, kar mi je naročila Nedelja:

Ne samo k sveti maši je treba iti, kadar pride moj dan tudi svetega obhajila nikar ne pusti, da bi ga ne prejel. In potem ves moj dan tako praznuj in preživi, da bo res spodobno in primerno za dan Gospodov!

SPOZNAVAJ SAMEGA SEBE!

Ta zlati rek se v svetu daleč premalo vpošteva. In vendar je uveljavljanje tega dragocenega pravila v vsakdanjem življenju neusahljiv vir prave ekonomije življenja, studenec čiste vode, ki trajno napaja naše duše, da njih čednosti ne usahnejo, zlasti od kraja, ko lastna površna sodba dela napačne račune o naših moralnih močeh; posledica tega je, da že prva slana preizkušnja ogroža cvetove kreposti, morda pa jih celo zamori.

Kdor neče, namenoma neče videti samega sebe, kakršen je v svoji pravi notranjosti, temu se solnce milosti iz neba umakne za goste oblake. Naše duše brez milosti so pa obsojene v smrt. Ljudje, ki sebe precenjujejo — in koliko je takšnih! — se nam zde kakor neizkušeni plavači, ki se podajajo na plavalno tekmo, ne da bi prav poznali moč in vztrajnost svojih mišič, a ta vpogled dobijo le z vestnim treniranjem.

So ljudje, ki mislijo, če je malo pogledajo čez planke preprostega znanja, da so veličine, vzvišene nad nazadnjaško okolico. Ne vedo, da je čišlanje in precenjevanje samega sebe sosed napuhu, napuh pa preraste klice ponižnosti, ki je cev za dotekanje raznovrstnih milosti, brez katerih ni dušnega napredka.

Kdor z ostrim očesom ne opazuje samega sebe, kdor svojih misli in del skrbno ne tehta, ta računa v življenju stalno krivo, njegova duša ostane zato pretežka za polet kvišku do prave popolnosti. Takšni ljudje so lahko brihtni pri svojih poslih in kupčijah vseh vrst, smisla za višje vrednote in njih vztrajno pridobivanje pa nimajo.

Bodimo torej sila oprezní, ko gledamo sami sebe in ko ocenjujemo svoje lastnosti, sposobnosti, težnje, dejanja! Tu je lahko prva skala ovire na poti duševnega izpopolnjevanja, zapreka na cesti, ob katere pričetku stoji tabla — kažipot z napisom: jedro tvojega življenja je Bog. Išči ga. On je tvoj prijatelj.

Kdor zaostane že pri tej zapreki, nima luči in pomoči za nadaljno potovanje. Za-

kaj zaklad božjih milosti je gotovo obilen, neizčrpen, ali njih Delivec ne razsiplje z njimi, ker je neskončno pravičen.

Ko že znamo gledati globoko v svojo notranjost, prav pretehtati vrednost vsakega svojega početja, potem nam je odprt most za nadaljno pot, katere kazipoti nam kličejo: Pomagaj si sam, pomore ti Bog! Ni dovolj, da samo sebe poznamo, nego potrebno je, da svoje lastnosti, med temi zlasti svoje številne slabosti v življenskem delovanju vpoštevamo, z njimi računamo, samo na solidnih osnovah gradimo.

Vemo: Brez milosti duša prej ali slej otpne. Ali če smo v znatni meri storili svojo dolžnost, ki nam jo narekuje pamet (= Spoznavaj samega sebe!) in čvrsta doslednost (= Pomagaj si sam!), potem bomo uverjeni, da bodo zatvornice milostne pomoči kmalu na široko odprte.

Pomagajmo si torej sami in pomagaj nam bo Bog! V teh besedah tiči tudi pomen prilike o talentih: Uči nas, da naj vestno in pravilno upotrebljavamo vse svoje duševne sile, potem bomo gotovo bogato nagrajeni z božjimi talenti: darovi milosti in blagoslova v življenskem boju. Napnimo torej vse svoje moči v svrhu čim popolnejšega izkoriščanja svojih dušnih zmožnosti, da bomo lahko z večanjem glavnice potom stoternih obresti in nagrad za naše vestno delo, ki nam jih bo delil božji bankir, bolj in bolj rastle v svoji pravi vrednosti, v svojem duševnem bogastvu, ki nam edino daje zagotovilo, da naše zemeljsko življenje — ne bo zaman.

Ko je bil opat Kasijan na tem, da umrje, in je prav vesel odhajal k Bogu, so ga obstopili bratje in ga prosili, naj jim kot dediščino zapusti kratek zveličaven nauk, po katerem bi mogli priti do popolnosti v Kristusu. Ta pa je vzdihnil in rekel: "Nikdar nisem vršil svoje volje; tudi nisem koga učil, česar bi ne bil prej sam storil."

Opat Koprisk je rekel: "Blagor mu, kdor težave prenaša z lahkoto."

KAJ TI BO ENKRAT NAJBOLJ ŽAL

P. Hugo

KAR takoj in naravnost ti povem, da to: koliko sv. maš v življenju boš opustil, pri katerih bi lahko bil. Ne mislim ravno obveznih sv. maš ob nedeljah in zapovedanih praznikih. Za te ti bo nekoč seveda tudi žal. Če ne, potem ti seveda gorje celo večnost! A zaenkrat imam pred očmi neobvezne sv. maše, katerih se nihče ni dolžan pod grehom udeležiti, a bi se jih lahko. Zdrav je, čas ima in cerkev morda pred nosom, pa ne gre, ker se mu ne ljubi, ali iz kakega drugega vzroka. Da, tudi za te opuščene svete maše ti bo nekoč bridko žal. Bog daj, da ne prepozno!

Glej, vsak človek je pred Bogom bolj ali manj zadolžen. Sila redki so, ki bi imeli pri njem vse svoje račune poravnane in še kaj prihrankov. Niti svetniške duše niso tako na čistem, da bi jim v primeru smrti ne bilo treba preko vic do končnega cilja. Kaj šele povprečni kristjani, ki le bolj po tem vprašujejo, kaj je pod smrtnim grehom zapovedano ali prepovedano. Tega se še boje, da bi kako božjega prijateljstva ne napravili. Ni čuda, da niso prav nič veseli, ko začujejo božji poziv: Oskrbi svojo hišo, ker boš umrl! Če se že ne obrnejo žalostni v steno, kot kralj Ahac, jih zavest še neporavnanih dolgov kot mora tlači.

V samotnih urah na bolniški postelji jim duh še enkrat poroma na vsa prehojena življenjska pota. Od obeh straneh vidijo žuboreti bistre in močne studence milosti. Vest, ki takrat začne dobivati orlovske oči, jim pravi: Glej, koliko zlatih prilik si imel v življenju, da bi bil sproti poravnaval svoje dolgove pred Bogom in si za vsak primer še kaj prihranil. A si imel za vse drugo več smisla ko za to. Zdaj se pa tvoje ure iztekajo in studenci milosti zate drug za drugim usihajo. Ne preostane ti drugega kot preostale dolgove nesti s seboj v vice, kjer jih boš moral z visokimi obrestmi plačevati. Ne, ni prijetno umirati s to zavestjo.

A, kot rečeno, najbolj bo vsakemu takrat žal tistih sv. maš, ki jih je iz lenobnosti in lagodnosti opustil, čeprav niso bile zapovedane. Seveda, če ima pravi pojem o vrednosti daritve sv. maše. Kar se tiče njene vrednosti, se naša osebna dobra dela, kakršna koli že, z njo niti primerjati ne dajo. Naša dobra dela, ki jih posvečujemo Bogu na račun svojega zadolženja pri njem, so le bolj "iz druge roke", kot pravimo. V tem oziru smo podobni rudarjem v zlatih rudnikih. Cele tone materiala na dan spravljajo. A drobnih zlatih zrnec je v njem le malo. Če pa gremo k sv. maši in tam svoje zadostilne žrtve združimo z božjo zadostilno žrtvijo na oltarju, jim damo s tem nekako neskončno zadostilno vrednost. Kajti v tem primeru ne kličejo le naše skromne žrtve, ampak sama neskončna božja žrtev: Oče, odpusti! Sv. maša je rudnik čistega zlata.

S tega vidika je sv. Lavrencij Justinijan gledal sv. mašo, ko je zapisal: "Deni v eno skledico tehtnice vsa dobra dela: molitev, bdenje, post, razdano miloščino, mrtvičenje, romanje in kar je še takega. V drugo skledico pa položi eno samo nekrvavo daritev. Nato pa dvigni tehtnico. Videl boš, da si skledici nista v nikakem ravnotežju. Tista, v kateri je sv. maša, bo s svojo težo kar udarila ob tla in pognala nasprotno kvišku. Ne čudi se temu. Saj se pri sv. maši vendar daruje On, v katerem je vsa polnost božanstva, ki kot tak vsebuje neizčrpen zaklad zaslužnja in katerega priprošnja je vsemogočna."

Da, kdor ima ta edino pravi pojem o vrednosti sv. maše, ta bo na zadnjo uro najbolj obžaloval, da ni bolj pridno zahajal k sv. maši, ko bi bil lahko. In koliko je takih. Čas imajo med tednom. Sami tožijo, da jim je dolg čas. Blizu cerkve so. Tedaj imajo najlepšo priliko tudi ob delavnikih hoditi k sv. maši. Ako si ti, ki to bereš, v takem zavidljivem položaju, ne opusti nobene prilike, da pohitiš k sv. maši. Kolikor se jih le moreš udeležiti, udeleži se jih. Konvertiti in druge pobožne duše so se zaradi tega najrajši nastavili blizu cerkva, zlasti samostanskih cerkva, da so imeli priliko biti vsak dan pri več sv. mašah.

Druge vnete duše, ki med tednom niso imele časa, so ob nedeljah ves dopoldan prebile v cerkvi, da so vse sv. maše ujele. V življenju in ob zadnji uri je bila to zanje največja tolažba. Tudi tebi bo, če jih boš posnemal. Nasprotno pa ti bo, če ne prej, na zadnjo uro najbolj žal iz lenobnosti in lagodnosti opuščeni sv. maš. To preporno kesanje bi ti s tem pisanjem rad prihranil.

SV. ALFONZ LIGVORIJ UČI LJUBITI BOGA

P. Bernard OFM.

(Nadaljevanje)

II.

TREBA STORITI, KAR NAJVEČ
MOGOČE . . .

SVETI Alfonz je videl, na kak način večina katoliških ljudi misli priti v nebesa. Na ta način, da storijo le tisto, kar je najpotrebnejše — vse drugo pa prepuste tistim, ki so "bolj pobožni". To se pravi, da večina katoličanov stori za Boga in rešitev svoje duše, KOLIKOR MOGOČE NAJMANJ!

Kaj pa storijo? Majčkeno molitve zjutraj in zvečer, morda celo samo križ, pa še tega v največji naglici, površno in brez kakke globokejšje misli. Ob nedeljah in praznikih gredo k tisti sveti maši, ki mora biti prav kratka. Tudi naj bi bila brez pridige, oziroma naj bi bila pridiga zelo kratka, drugače se že dolgočasijo. Parkrat na leto gredo tudi k spovedi in k svetemu obhajilu. Morda celo samo za veliko noč. Oboje pa opravijo bolj mimogrede in brez globokega občutja. Sem pa tam dajo tudi kaj ubogajme — če se že res ne morejo drugače odkrižati prosilcev . . .

Da, vse preveč je takih kristjanov, ki mislijo, da so že izvrstni kristjani, ako naredijo toliko kot v gornjih vrsticah povedano. Tako je videl in tožil sveti Alfonz pred dvesto leti. Mi bi danes lahko dostavili k

prej neštetim "čednostim" te vrste kristjanov še to, da tudi cerkve podpirajo, kolikor je treba, da so njihova imena tiskana — v farnem letnem poročilu . . .

Sveti Alfonz je sam pri sebi razmišljal:

"Vsi ti ljudje so odrešeni s predragoceno Krvjo Kristusovo . . . Vsi ti ljudje so otroci božji in dediči nebes . . . Vsi so izvoljena svetišča Svetega Duha . . . Vsi so udje skrivnostnega Telesa Kristusovega, ki je katoliška cerkev . . . Vsi so poklicani, da postanejo že v tem življenju kolikor mogoče podobni Kristusu . . ."

Zabolelo ga je, ko je pomislil, kako malo v resnici žive po tem svojem vzvišenem poklicu. Zakaj se ne zavedajo, kako visoka je njihova odlika? Ali jih ne bo enkrat pošteno sram, ko se bodo komaj stisnili skozi nebeška vrata — če se sploh bodo — in ostali celo dolgo neskončno večnost takorekoč prav pri nebeških vratih, ko bi se bilo treba le malo potruditi, pa bi bili med posebnimi izvoljenci božjimi prav blizu Jezusa in Marije . . .?

Imajo toliko pripomočkov za vse kaj večjega in resnejšega, pa tako lahkomišleno zanemarjajo en pripomoček za drugim.

Sveti Alfonz je videl:

"Radi tega, ker ljudje naredijo, ali vsaj hočejo narediti za svoje zveličanje samo tisto, kar je **NAJMANJ MOGOČE**, živi ogromna množica kristjanov komaj kaj bolje nego pogani, ki ne poznajo ne Kristusa ne njegove Cerkve."

Vedel je pa iz svetega pisma, da je rečeno kristjanom:

"Bodite popolni . . .!" In zakaj? Ker je vaš Oče v nebesih popoln in brez popolnosti do Njega ne morete!

Iz tega sledi, da bi morali kristjani narediti za svoje zveličanje vse, kar je le mogoče! In tako je sveti Alfonz postavil nasproti onemu "**NAJMANJ MOGOČE**" nekaj drugega. Zamislil si je svoje lastno geslo za propagando krščanskega življenja. To geslo se pa glasi:

"Stori — ali vsaj skušaj storiti — kar je **NAJVEČ MOGOČE!**"

In tega gesla ni razlagal le kakim redovnim osebam v samostanih, ampak vsem kristjanom — brez vsake izjeme!

Ko je bil Alfonz na jasnem sam pri sebi, kako je treba to geslo postaviti nasproti onemu, ki se ga oklepajo po večini vsi leni in malomarni katoličani, je tudi takoj vedel, kako treba to geslo razlagati, da ga bo lahko vsakdo razumel in — izpolnjeval.

Saj je Kristus sam tako jasno odgovoril učniku postave, ki ga je bil vprašal, kaj je prav za prav popolnost pred Bogom: "Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega svojega srca, iz vse svoje duše in iz vse svoje misli!"

Torej, si je rekel sv. Alfonz, moram ljudi učiti **RESNIČNE LJUBEZNI DO KRISTUSA**, ki je Sin božji. V tem je popolnost, v tem je svetost. In zakaj bi ne mogel vsak kristjan brez izjeme resnično ljubiti Kristusa?

Moti se torej, kdor misli, da je svetost samo v tem, da kdo opravlja dolge dolge molitve, se posti in vrši druge take strogosti, daje silne svote denarja vbogajme, in tako dalje. To je seveda vse lepo in koristno, toda le, ako je narejeno iz prave ljubezni. Kdor bi s takimi rečmi sebe iskal, bi mu kaj malo pomagalo.

Resnična svetost in krščanska popolnost sta pa pozidani edino na resnični in globoki ljubezni do Boga. Boga ljubiti iz vsega srca in zares — tega se moramo kot kristjani v prvi vrsti naučiti.

Neki stari rimski pesnik je napisal knjigo v verzih, v kateri je učil ljudi "umetnost posvetne ljubezni. Sveti Alfonz je iz vsega srca pomiloval tega pesnika, češ, da se je zastonj trudil, zakaj za posvetno ljubezen človeku ni treba drugega ko iti za svojimi naravnimi nagoni. In če se vda ne samo svojim nagonom, ampak za njimi še svojim strastem, ki so mu že v krvi, se bo kaj lahko obrnil proč od Boga k najrazličnejšim malikom. Ščasoma se bo tako navezal na te malike, da se bo kaj težko obrnil nazaj k Bogu — pa magari že stoji tik pred večnim pogubljenjem. Čemu torej še posebej učiti ljudi, kako naj študirajo "umetnost svetne ljubezni"?

Umetnost ljubiti Boga pa obstoji ravno v tem, da ni v naših srcih svetne ljubezni. To se pravi, da odtrgamo svoje srce od posvetnih reči in celo od samih sebe. Namesto da

bi bili zaljubljeni v svet, je katoličanom treba celo srce posvetiti Bogu. Kako naj se to zgodi? Na ta način, da posnemamo Jezusa, da mislimo tako kot je On mislil, govorimo tako kot je On govoril, delamo tako kot je On delal. To je treba vršiti tako dolgo, da lahko vzkliknemo s sv. Pavlom: "Naše življenje je s Kristusom v Bogu."

Umetnost ljubezni do Boga je v tem, da takorekoč že v življenju umremo za vso pokvarjenost tega sveta in ji v resnici iz vsega srca obrnemo hrbet. Namesto tega je treba z ljubeznijo zadeti na rame križ Kristusov, prav po besedah Gospodovih, ki je dejal: "Če hočeš biti moj učenec, zataji samega sebe, zadeni svoj križ in hodi za menoj."

Kdor pravi, da je ves vdan v voljo božjo, toda ni še umrl samemu sebi — tak se vara in le goljufa samega sebe. Ljubezen do Boga raste v človeku le v toliko, kolikor se v njem zmanjšuje zaljubljenost v samega sebe in v posvetne reči . . .

Tako in podobno je sveti Alfonz spet in spet ljudi prepričeval v svojih pridigah in spisih. Kajne da je prav, če tudi mi skušamo ta nauk velikega svetnika bolj in bolj razumeti?

(Dalje prihodnjic.)

Opat Pafnutij, učenec opata Makarija, je pravil: "Prosil sem svojega očeta: 'Povej mi kak nauk.' On je pa rekel: "Ne stori nikomur nič žalega in nobenega ne obsojaj. To spolnuj in boš zveličan."

Opat Makarij je rekel: "Če se spominjamo hudega, ki nam ga prizadevajo ljudje, uničujemo moč, ki jo ima spomin na Boga."

Isti je rekel: "Ako človek ne nosi stalno v svojem srcu, da je grešnik, ga Bog ne uslišuje." Vprašal ga je torej neki brat: "Kaj je to nositi v svojem srcu, da je grešnik?" In starček je odgovoril: "Če kdo nosi svoje grehe, ne gleda na grehe svojega bližnjega."

OB SVITU VEČNE LUČI

Spomin vernih duš. — S. S.

Najtišji božji mir
na božji pal je njivi:
odšli so vsi z grobov,
od mrtvih šli so živi.

Počasi v pozni mrak
zvonovi so zdoneli:
prijatelji slovo
prijateljem odpeli.

Od dragega moža
odšla je v solzah vdova;
od ljube žene mož
poslovil se je znova.

Stožilo materi
po deci se je rajni:
Da videla bi jih
vsaj v noči v tihi sanji!

Na grobu matere
otrok se je naklečal;
v spominu radostnem
bridkost si je povečal.

Ni kraja, grude ni,
ki more bliže biti,
ko drobna ped prsti
na njivi mahoviti.

Zakaj nam misel bolj
na tisti kraj ne roma,
kjer najde vsak svoj dom,
še ta, ki nima doma?

Prijaznih zvezd sijaj
z najlepšim žarom sije
pokojnim potnikom,
ki tihi grob jih krije.

In večne luči svit
nikjer se bolj domače
ne zлива, kakor tam,
kjer bol med upom plače.

TONČE S SLOMA

ZGODOVINSKA POVEST.

Spisal P. Bernard Ambrožič

ČETRTO POGlavJE: MED SVETIM VALENTINOM
IN PAVLOM.

DAN svetega Valentina je zbudil Prašnikarja šele v poznem jutru in mu takoj priklical v spomin včerajšnji dan. Duhovni je pogledal na uro in se začudil, da je bil skoraj mašo zaspal. Brž se je opravičil pred seboj in svojo vestjo, češ, pozno sem legel in še potem me ni hotel pravočasno premagati spanec. Včerajšnji dan je bil poln dogodkov. Na zunaj se je lepo in mirno končal, na znotraj je pustil za sabo tisoč sledi.

Duhovni se je dvignil iz postelje, se površno oblekel in stopil k umivalniku. Mimogrede je pogledal skozi okno, ki je že propuščalo prvi jutranji svit. Obstal je in se še vse bolj začudil. Zunaj je medlo kot da sta si dve zimi roke podali. Snega se je bilo nabralo že take zame-te, da je bil veličastni oreh na vasi ves stlačen sam vase in je zadnje sile napenjal pod ogromnim snežnim bremenom.

Prašnikarju se je prvo začudenje sprevrglo v zadovoljen nasmeh. Veselost mu je planila v dušo, ko je pomislil, da si je bil za pot v Celje še prav zadnji pripravn dan srečno izbral. Zdaj naj zima brez vsake pritožbe svoje dobi. In oreh na vasi naj se pod snežnim bremenom tolaži z mislijo, da bo vse drugače tja na poletje, ko bo pod njegovimi zelenimi vejami posedal vaški živžav. Takrat bo pod njim spet "zasedala" ponikovska univerza ukaželjne mladine kot v poletnih mesecih že toliko let . . .

Prašnikar se je spomnil, da mu ne kaže zaplavati v razkošne misli, preden je jutranjo molitev opravil. Pa duša se mu je že objestno zibala v njih in tudi molitev je ni docela iz njih potegnila. Ali duhovni mož je bil izkušen v dušnih zadevah, pa je znal narediti med zemeljskim in nebeškim vesel kompromis. Pokrižal se je in molit začel:

"Bog, zahvalim Te za današnji dan, za varstvo, za milost, za vse! Tudi za sneg in za oreh na vasi pod težkim bremenom! še najbolj pa za lepi poklic, ki sem ga od Tebe prejel in ga nisem zavrgel. Da, za poklic, ki ga živim tam pod orehom poleti z enakim užitkom kot dan za dnem v Tvojem svetišču, ki je cerkev svetega Martina tu zraven. Tam pod orehom sem bil tudi Tončeta enako vesel, ko mi je odgovarjal na vprašanja iz katekizma lepo po domače, kot sem ga bil vesel, ko mi je pred oltarjem po latinsko "et cum Spiritu tuo" odzvanjal . . ."

SPOMINI

† Rev. Vencel Sholar, O.S.B.

(Dalje)

V Opatijo, St. Bede.

Zavod je postal Opatija, 30. marca 1910. Bilo nas je dvanajst duhovnikov ko smo začeli "na svoje". Opat Vincent nam je bil pravi oče. Boljšega si nismo mogli želeli. Le škoda, da je bilo njegovo zdravje tako šibko. Trpel je na želodčni bolezni. Pa kljub bolezni je bil zmerom vesel, dober in blag. Najhujše ga je zadelo na poti v Rim, v Birone, na Nemškem, ko se mu je vlila kri iz ust, da je skoraj izkrvavel. Od tega časa (l. 1924) je mrtvouden na levi strani. Re-vež, celo življenje tako čil, delaven in atletičen, si sedaj ne more pomagati in mora presedeti svoj čas, ali v "wheel chair", ali v sobi. Njegovo službo je prevzel Dom Justus Wirth, l. 1926. Sedaj sta oba opata že z Bogom.

Imel sem vedno veselje do poučevanja. To delam sedaj že od leta 1912. Prvo leto sem učil prvo latinščino, zemljepis, in še nekaj drugih predmetov. Leta 1913 pa sem prevzel po umrlemu Rev. Alcuin-u Mancher poučevanje morale in cerkvene-ga prava, kar še sedaj upravljam, skupaj s pastoral-ko.

Tudi na misijonsko polje sem se spustil, l. 1912, v So. Chicago k slovenski fari sv. Jurija, kateri je župnikoval g. Alojz Krashowitz. Od ta-

Tonče se mu je mešal v vsako misel in v vsako molitev.

“Ej, kaj bi! Bog mi pomagaj! Saj to še raztresečnost ni! Ko je pa Tonče vès božji in še mene dviga k Lepoti! No, molči že vendar, ti raztreseni Jaka, in pojdi se v zakristijo obleč, da se ne bo mežnar zavedel: Gospod so pa danes še mašo zaspali!”

Samo mežnarja in dva krepka možaka je našel v cerkvi. Preko kolena sta se pregazila skozi sneg. Ko je že stopal k oltarju, je vsa zasopla še farovška postrežnica prispela. In so opravili mašo svetemu Valentinu na slavo.

Proti poldnevu se je zjasnilo in začel je pritiskati mraz. Ostal je vse do svetega Pavla in vso ponikovsko faro k pečem prikoval. Prašnikar je dobil neprostoVOLjne počitnice, pa mu niso bile neljube. V šolo ni bilo nikogar, v cerkev komaj za pest. Kdo bi zameril? Duhovni si je ponavljal stare verze po kranjski besedi, ki v ponikovski govor ni dobro zvenela:

O svetem Pav' vsaka baba od mraza prav.

O svetem Valentin' pa še fantin' . . .

Zaril se je v knjige. Ni imel bogate knjižnice, ali kar je imel, je bilo izbrano blago. Bolj redko se mu je ponudil dan, da se je lahko nemoteno knjigam posvetil, zato je bil prav hvaležen Valentinu in Pavlu.

“Le imejta svoje pravice, še malo vama zameril ne bom!”

Segel je na polico in izvlekel Avguštinove “Izpovedi” v latinskem jeziku. Popihal je prah z gladko obrezane knjige in prišla mu je šegava domislica.

“Saj sva si vse bolj v žlahti, kot se sanja tebi, bukvica moja! Prašnikar jaz, Prašnikarica ti! Res, vsa zaprašena oba! No, bodi! Za ženo te nisem jemal, prijateljstva s tabo mi pa ne brani ne žlahta ne sveti poklic.”

Smejale se je sam svoji neumni domišljiji in se zatopil v branje. Tako so mu v snegu in mrazu minevali dnevi.

Na dan Marijine zaroke se je preril pismonoša do ponikovske vasi in prinesel list od Tončeta v Celju. Prašnikar je v hipu pozabil na sestanek med Avguštinom in Moniko v Ostiji, ki mu ga je tako veličastno slikala knjiga Avguštinovih “Izpovedi”, in je hlastno raztrgal ovoj.

“Prečastiti gospod:—

Štiri dni po Vašem obisku in silni novici od doma, ki ste mi jo prinesli, sedem k pisanju, da Vam pošljem nekaj vrstic. Najprej Vas prav lepo pozdravljam. Spet moram reči iz vsega srca: Bog Vam poplačaj za vse! Da mi niste Vi tako ljubeznivo olajšali težkega hipa, ko je novica o mamini smrti treščila vame, res ne vem, kako bi jo bil prenesel. Vi ste prav gotovo edini, ki veste, kako je bilo med mamino in mano. Take matere nisem zaslužil. Kako je znala vplivati name! Če bo res kdaj kaj iz mene, bo njena zasluga — in Vaša! Povedati bi Vam tega ne

krat naprej so me klicali na vse strani po slovenskih župnijah. Odkar so slovenski frančiškani prišli v Ameriko, in še nekateri drugi misijonarji iz starega kraja, sem več ali manj nehal hoditi okoli. Sem popolnoma zadovoljen, ker to delo, s šolo doma, je bilo preveč. Sedaj le še tu ali tam radi posebnih vzrokov ustrezem temu ali onemu z misijonom. Tudi ne morem več tako kot pred trideseti leti.

Taxidermist — gačar.

Razen poučevanja se ubadam tudi z gačenjem (šopanjem) ptičev, živali, rib in kač. To delo sem začel že v St. Vincent-u pred dva-in-štirideset leti, predno sem bil posvečen. Nadaljeval sem ga je tukaj, tako da imamo sedaj res lep muzej, katerega bi mogla biti ponosna tudi velika univerza. Zahvaliti se moram svojim prijateljem, posebno Juliju Friesserju, glavnemu taxidermistu v Field's Museum, Chicago, za veliko pomoč in veliko pouka, posebno pri gačenju velikih živali. On mi je veliko pomagal do lepega uspeha. Da, marsikako srečno uro sem prebil v delavnici v prostem času. Delal sem delo, katero sem ljubil. Vesel sem bil uspeha zaradi narave same. Le upam, da bo ostalo v čast in ponos zavodu. Sam ne maram nobene hvale; kar sem naredil, sem dovršil za zavod in na čast božjo.

Ravno tako hočem reči o duhovnem delovanju: delal sem za Boga in narod. Veliko več bi bil lahko še storil, upam, da mi bo ljubi Bog

mogel, zapišem lahko. In sem zapisal resnico.

Ne bom na široko popisoval, kar mi sili v pero. Preveč bi mi dušo zmečalo. Rad bi se držal nasveta, ki ste mi ga oni dan dali. Nič me ne sme motiti pri učenju, da dosežem brez spotike svoj visoki poklic. V molitvi in delu se celijo rane srca.

Gospod ravnatelj in profesor Zupančič sta mi kar naprej dobra. Posebno Zupančič mi tako govori v slovenstvu, da mi srce kar gori. Dal mi je slovenskih knjig, ki sem jih zdaj prvič v roke dobil. Bog mu povrni!

Naj Vam zdaj še nekaj povem. Tu v Celju na "glavni šoli" imajo poseben tečaj za učiteljske kandidate. Učne ure so tako razdeljene, da hodim brez škode za učenje na gimnaziji tudi v glavno šolo poslušat pouk. O Božiču Vam tega nisem povedal, da me ne bi svarili, češ: preveč si si naložil učenja. A zadnjič ste me sami nagovarjali k obilnemu delu, da bi me ne motila preveč žalostna misel na mater. Zato sem Vam zdaj to povedal, da boste brez vsake skrbi. Sem že spet v starem tiru in če se me žalost poloti, se z mamó po domače pogovorim in ji pravim: Vi imate dosti časa misliti name tam gori v nebesih, jaz imam pa dela čez glavo. Nič ne zamerite, mama! Ko pridem za vami, si bova vzela vso večnost za en sam nepretrgan pogovor . . .

Zdaj končam, da se ne bom predolgo zamudil. Prav globoko iz vsega srca

Vas pozdravlja

hvaležni Vaš

Tonče."

Prašnikar je bral pismo počasi in pozorno. Ob vsaki vrstici je raslo v njem spoštovanje do "njegovega fanta". Ob koncu ga je prevzelo prečudno ganotje, da se je siloma vprašal:

"Ali je le res, da ni slučajja na svetu? Tako so nas učili bogoljubni ljudje, pa se me ni docela ta nauk oprijel. Ali morem reči, da sem slučajno bral te dni Avguščina in njegove sinovske izlive v mislih na mater Moniko, ženo junaško? Naj si le človek premisli! Nov Avguštin in nova Monika sta zrasla iz te moje prečudne Ponikve! Ne tako, o seveda ne ravno tako, kot prvi Avguštin in prva Monika v Afriki, v Milanu in Rimu. Precej drugače — pa vendar! Saj pravim in rečem! Kaj se še vse v naših dneh lahko zgodi! No, hvala Bogu!"

Pa je spet pogledal v pismo, ga zvil in si glasno dejal: "Tonče, Tonče, kako se razvijaš! No, saj sem že davno dejal . . ."

* * *

Sveti Pavel se je tisto leto spet spreobrn timer in Prašnikar se je čudoma čudil. Jutro je videlo še vso zimsko ostrost, ko je pa mežnar poldne odzvonil, je zavelo nekje izza cerkve kot o svetem Gregorju. Kmalu popoldne je

milostljiv vsaj za to bore dobrega, kar sem dovršil, ne po svoji zmožnosti, pač pa z božjo pomočjo. Brez te pomoči ne bi bil zmogel nič. Torej Njemu in sv. Benediktu hvala in čast za vse.

V domovini l. 1911.

Imel sem srečo iti dvakrat nazaj v domovino. Takrat so oče še živeli, in brat Jaka je imel lepo družino peterih fantov.

Popotoval sem iz New Yorka v Neapelj, Italija. Na poti v Rim sem obiskal zibelko našega reda, Monte Casino. Tam sem se sešel z Rev. Ambrozijem Kolbekom, profesor v St. Anzelmu, Rim, ki je tudi mene poučeval v St. Vincent-u. On je bil moj vodnik v Rimu za dober teden. Na sv. Rešnjega Telesa dan sem zapustil Rim in jo mahnil naprej domov.

Kako tesno mi je bilo pri srcu, ko sem se po 19-tih letih spet vozil iz Škofje Loke v Selca. V Selcih je župnikoval g. Tomaž Rožnik, dobra duša, izvrsten mož. Bog mu daj dobro v nebesih. Veliko dobrega je storil za kmetsko ljudstvo doline in hribov. Pri njemu sem se takoj čutil doma, zato sem poslal voznika nazaj v Škofjo Loko. Delo mi je pa tudi tukaj naprtilo. Bilo je to v soboto: "Jutri," pravi, "imamo sv. Rešnjega Telesa procesijo. Mašo in procesijo boš ti imel."

Po južini je dal zapreči in odpeljala sva se naprej po dolini, skozi Studeno, Češnjice, in na Ruden. Kako sem včasih božal te lepe, visoke gore z Ratitovcem! Ka-

sneg zgrmet raz orehove veje in ni bilo dolgo, ko so se sveče pod kapom začele solziti.

Prašnikarja ni zdržalo doma. Kako se že vendar imajo na Slomu?

Napotil se je, da pogleda. Povsod je sneg vidoma vpadal. Slom je veselo sprejel znanega gosta.

Micika je kašljala, lezla sama vase in se stiskala pod Uršikino višino. Duhovni je hitro pregledal, kako je z dekletom, ki so ji prezgodaj materinskih nalog naložili. Zmajal je z glavo in ji rekel naravnost:

“Ne boš zmogla. Preslabotna si še.”

Nalahno je zardela in povesila oči.

“Saj ji pravim in pravim, da bi jaz, ki sem močna,” je planila Uršika in pomenljivo pogledala očetu naravnost v oko. Marko ni hotel videti dekletovih oči in je namignil Prašnikarju, naj stopi za njim. Hotel ga je imeti na samem.

“Micika hira, gospod. Preveč zares jemlje, ko sem jo za mater postavil. Vsa Mica je v njej, se mi zdi. Nekaj drugače bo treba. Dajte mi svet.”

Prašnikar je pomislil. Bolj za poskušnjo je rekel:

“Uršika, ta se hitro razvija . . .”

Marko je imel pripravljen odgovor.

“Vsa otročja je še, čeravno se vzpenja že v prvo pomlad. In tega nočem, da bi Miciki zrasla čez glavo . . .”

Duhovni je bral celo misel v Marku. Iz gospodarja na Slomu je spet planil tisti prirojeni smisel za red. In ta mu je pravil: Kdor je mlajši, je mlajši, pa naj bo na videz še tako močan in razvit. Miciki svoje, Uršiki svoje! Amen — in Markova mora veljati!

“Boste morali pač kaj drugega ženskega k hiši dobiti, da za otroci pogleda . . .”

“Sem že mislil na to. Polona ima s kuho opravka dovolj. Kako dekle bi dobil, ki se količkaj na otroke razume.”

Prašnikar je nekoliko globlje pomislil. Ali se Marko zaveda, da mu ne kaže med vdovci ostati? Šele petdeset let in hiša polna drobiža . . . Pa je brž misel odgnal in ni planil na dan. Ko je pa za rajnico rana še sveža . . .

“Imate katero že v mislih?”

“Tako površno sem tuhtal, pa sem si mislil, naj duhovni poišče.”

Prašnikarju se ni zdelo narobe. Uveril se je, da celjski dogodki niso pustili razkola med njima. Rodilo je ugoden odmev. Celo Marko je rasel v novo spoštovanje pred njim.

“Hm! S hruške je stresti ne morem. Da bom pa iskal in pomislil, obljubim prav rad.”

“Saj to je, kar hočem. Drugo pride samo ob sebi.”

Molče sta se vrnila med deco. Prašnikar se je poigral s Tinčkom, Lučka se je oklenila očeta. Jožek je stal

ko domači, prijazni so mi bili! Stari znanci vsi. In ko se mi je odprla lepa Rudenska kotlina, pogled na Dražgoše, lepo belo cerkvico, in Goro! Devetnajst dolgih let je izginilo, pa bil sem spet otrok, bosonog šolarček. Srečna leta! Vse, vse je bilo še tako kot časih. Nič se ni spremenilo. O, blago doma! Amerika z vsem bogastvom, veličino in lepoto, je vendarle tujka. Kaki blaženi mir, čistost zraka, in veličastnost gora, ki tukaj obdajajo dolino!

Peljala sva se naprej, dokler se ne pokaže vas. Vas še ravno ista, iste hiše, isto vse. Samo ljudje, ljudje — teh nisem poznal več. Le ti edini so se spremenili. Bil sem kot tujec med domačini. Bolelo me je, ko sem moral zmerom vpraševati, “kdo pa je to?” Saj sem preje vendar poznal vse, mlade in stare po imenu.

Sprejem v domači hiši! Kdo bi ga popisal? Tam pred delavnico (berštatu) me je čakal moj ljubi, dragi brat, Jaka. In oča, dobri oča! Ta dva sem poznal, vendar so oče v prvi sapi rekli: “Ja, ali si to res ti?” To me je spomnilo, da sem se tudi jaz spremenil, morda bolj kot domačini. In Jakovi otroci, vsi fanti, pet jih je bilo, kako so me gledali! Mnogo so slišali o svojem stricu v Ameriki, in sedaj je tu. In “mama”, Jakova žena, katero sem poznal le kot dekle iz Dražgoš — tudi ona se je spremenila. Hiša, katero sem pomagal zidati, je bila domača, vse še tako kot je bilo. Ko sem prišel v “hišo”

z rokama v žepih in je svetlo gledal po hiši. Ni rad ostal pozabljen spričo vseh drugih. Duhovni je videl in mu bral željo v očeh.

“Jožek, zima se lomi — šola bo spet. V nedeljo oznanim in potem se vidimo, kaj?”

Deček je pokimal, pa blesk v očeh mu je za spoznanje izplahnil. Ni bil pregoreč za sedenje pri bukvah.

“In zdaj se bova tudi mašo služiti učila. Ne boš smel pozabiti, da si Tončetov brat.”

Fant je vzbočil prsi in pokimal, da ni vedel, če zares ali iz gole navade.

Duhovni je pogledal po deci in se ozrl v Marka.

“Za šolo bo zdaj le Jožek od te hiše, tako nekam kaže?”

Marko je imel odgovor pri roki.

“O, če pojde po sreči, kar sva poprej uganila, naj le tudi Uršika gre.”

Jožek je pomežiknil sestri, ki je pogledala vstran. Ni ji bila nevšečna misel na šolo, Joškova privoščljivost jo je jezila. Tako rada bi že bila spričo njega velika. Pa kako boš velika, če moraš poleg njega v šoli sedeti . . .

Tedaj se je Jožek domislil. Kako je bil oče dejal? “Če pojde po sreči, kar sva poprej uganila . . .?”

Le zakaj se veliki ljudje tako radi menijo na samem, da otroci ne vedo, kaj se plete za njihovim hrbtom! Ko bo Jožek velik, bo odpravil to grdo navado! Za trdno je sklenil to tisti dan. Zares ga je jezilo, ko je kopal in kopal v očetovo besedo, pa še njene najbolj vrhnje plasti ni mogel prodreti.

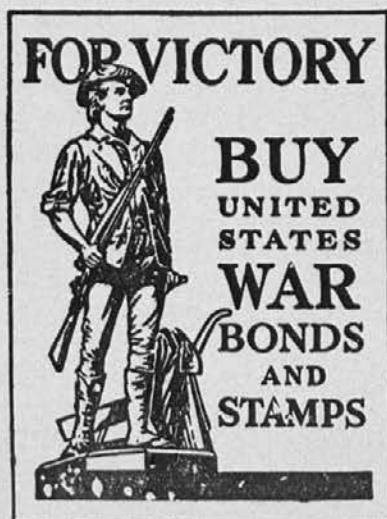
Zakaj imajo veliki ljudje tako pamet, da ji majhen človek ne more do dna? (Dalje prihodnjič.)

me je zbolelo pri srcu, ko sem pogledal na klop pri peči. Tam sem v spominu zopet videl svojo ljubljeno mater, kamor se je sesedla pred 19-timi leti ob mojem slovesu. O, mati, vedeli ste, da se v življenju ne bova več videla. Le blage, zlate matere je manjkalo, drugače je bilo veselje in sreča svidenja do vrha polna.

Dan je hitro minul. Veliko prijateljev je prišlo “v vas” tisti večer. Drugo jutro smo se odpravili v Selca. Bil je lep dan, in ljudstva se je trlo. Lepo procesijo smo imeli. Samo dolga, dolga se mi je zdela za vroči dan.

Po sv. maši sem šel zopet domov. Moj namen je bil storjen. Ne bom delal kot mnogo Amerikancev, ki ostanejo doma komaj teden dni, potem pa obiskujejo mesta in dežele po Evropi. Jaz sem prišel domov, in doma ostanem, dokler mi bo čas dopuščal. Mest in dežel sem dovolj videl, in jih bom še. Dom je samo eden. Hotel sem hoditi po vseh onih stezah, po vseh poljih in senožetih, plezati po vseh gorah, kjer sem kot otrok hodil. Tudi z ribami v bistrem potoku sem se nameraval seznaniti.

Maševat sem hodil vsak dan, ali v Železnike po ravnem, ali v Dražgoše po strmem hribu, ali v Selca najbolj daleč od nas. V Dražgoše sem šel največkrat, kjer je g. Tone Pfaifar župnikoval, kot kralj na prestolici, raz katere je gledal doli po Rudenski dolini, tja na vrhove sv. Križa, Miklavževo Goro, Kovaški Vrh.

POSLEDNJI DAN NA SVETU

MED svete dneve krščanskega doma pač sodi poslednji dan, ki ga kristjan doživi na svetu. V krščanskem domu prebivajo krščanski ljudje; krščansko žive, in zato tudi krščansko umirajo. Vsaka krščanska smrt pa ima v sebi nekaj skrivnostno-velikega, slovesnega. Dan žalosti in solza je prepogosto ta dan za hišo, pa vselej tudi dan poživljenega svetega upanja in svete tolažbe. Kakor je svet za umrlega, tako je svet tudi za vse, ki so ta dan okoli njega.

Nekoč je zdravnik (H. Lauvergne) napisal obširno knjigo, kako umirajo razni ljudje. Opisal je tudi smrt krščanskega moža. Ta je umiral tako lepo, da je svobodnomislec, ki je bil navzoč, presenečen vzkljnil: "Zares, Buffon (slaven naravoslovec) ima prav, ko pravi: 'Konec pravičnikovega življenja je večer lepega dne'." Duhovnik, ki je bil tudi navzočen, pa je pristavil: "In pričetek nebes."

Zares, lep, Gospodov dan, ki zahaja, je življenje krščanskega človeka, kadar umira. Začel se je ta dan z Bogom, ko so bile že njegove prve, sveže ure posvečene Stvarniku, in ne šele borni zadnji preostanki življenja. Kakor otrok pred očetom, je hodil pravični v preprostosti svojega srca (Preg 20, 7). Njegova pot je držala naravnost (Iz 76, 7). Živel je v veri in iz vere (Rimlj 1, 17). In svetla mu je bila ta pot, luč in svetiljka njegovim stezam (Ps 118, 105) je bila beseda božja. In vedno navzgor je držala ta pot.

Zdaj je ta pot pri kraju. Dan se je nagnil in božjepotnik je prispel pred vrata večnosti, da bi brez posebnega strahu potrkal nanje in zaprosil: "Odprite se, večna vrata" (Ps 23, 7). Ni mu težko, posloviti se od sveta. Daljša bolezen je razvezovala zadnje vezi, ki so ga še priklepale na zemljo. Prihodnost ga ne straši. Saj ve, da ga Bog bolj ljubi kakor on sam sebe. Vsak trenutek svojega življenja je občutil dobrotno Stvarnikovo roko, ki ga je vodila. Ali ga ne bo ta z isto skrbjo in ljubeznijo

ponesla preko ozke razpokline, ki še loči časnost od večnosti? Kristus Gospod ga je obiskal v presvetem Zakramentu, ta Kristus Gospod, ki mu je bil ves čas tovariš na potu, ga bo sodil, zakaj bi se vznemirjal?

Tako razmišlja umirajoči — in vsi okoli njega molijo. Če je duhovnik navzočen, moli: "Potuj duša krščanska s tega sveta, v imenu Boga Očeta, vsemogočnega, ki te je ustvaril; v imenu Jezusa Kristusa, Sina živega Boga, ki je zate trpel, v imenu Svetega Duha, ki je bil vate razlit; v imenu angelov in nadangelov; v imenu prestolov in gospodstev; v imenu vladarstev in oblasti; v imenu kerubov in serafov; v imenu svetih apostolov in evangelistov; v imenu svetih mučencev in spoznavavcev; v imenu svetih menihov in puščavnikov, v imenu svetih devic ter vseh božjih svetnikov in svetnic. Naj ti bo podeljeno danes v miru tvoje mesto, in tvoje bivališče v svetem Sionu."

"Priporočamo ti, Gospod, dušo tvojega služabnika in te prosimo, Gospod Jezus Kristus, Zveličar sveta, da njej, ki si zanjo v svojem usmiljenju stopil na zemljo, ne odrečeš, da pride v naročje tvojih očakov... Grešil je pač, Očeta, Sina in Svetega Duha pa ni tajil, ampak veroval je, in gorečnost do Boga je imel v sebi, in zvesto je molil Boga, ki je ustvaril vse."

"Gospod Jezus Kristus, ki si govoril po preroku: 'Z večno ljubeznijo sem te ljubil; zato sem te privil nase v svojem usmiljenju', prosim te, da isto svojo ljubezen, ki te je privedla iz nebes na zemljo, da si pretrpel vse bridkosti svojega trpljenja, blagovoliš darovati Bogu Očetu, vsemogočnemu, za dušo svojega služabnika; in reši ga vsega trpljenja in vseh kazni, ki se boji, da jih je s svojimi grehi zaslužil. Otmi njegovo dušo v tej uri njegove ločitve. Odpri mu vrata življenja in daj mu, da se s tvojimi svetniki vred veseli v večnem veličastvu. In ti, neskončno usmiljeni Gospod Jezus Kristus, ki si nas s svojo predragoceno krvjo odrešil, usmili se duše tega svojega služabnika in pelji ga na zelene in divne rajске pokrajine, da ti živi v nerazdružni ljubezni, in se ne more nikoli ločiti od tebe in tvojih izvoljencev. Ti, ki z Očetom in Sve-

tim Duhov živiš in kraljuješ Bog od vekomaj do vekomaj. Amen." Tako in podobno moli duhovnik. In ko je umirajoči v zadnjih izdihljajih, nadaljuje in ponavlja za umirajočega: "V tvoje roke, Gospod, izročim svojo dušo; Gospod Jezus Kristus, sprejmi mojo dušo! Sveta Marija, prosí zame! Marija, mati milosti, mati usmiljenja, varuj me sovražnika in sprejmi me ob smrti uri!"

Duša se je ločila od telesa, smrti zvonček se bo oglasil vsak hip, duhovnik pa zaključi vse te čudovite, lepe molitve-spremnice s prošnjo: "Pridite na pomoč, svetniki božji! Pridite naproti, angeli Gospodovi! Sprejmite to dušo in peljite jo pred obličje Najvišjega. Naj te sprejme Kristus, ki te je poklical, in angeli naj te ponese v Abrahamovo naročje. Gospod, daj mu večni mir in pokoj, in večna luč naj mu sveti. — Tebi, o Gospod, priporočamo dušo tvojega služabnika, da, ker je svetu odmril, tebi živi; in kar je po človeški slabosti v življenju grešil, mu ti po neskončnem usmiljenju in dobroti odpusti in izbriši. Po Kristusu Gospodu našem. Amen."

Zares, konec pravičnika je kakor večer lepega dne in začetek nebes!

Tiho stopajo domači po hiši in pohite, da skažejo zadnjo čast truplu, dokler ga imajo še pri sebi. Obrednik pravi, naj se truplo položi na dostojen kraj in naj se prižgo sveče. Mal križec naj se rajniku dene v roke; če ni križca, pa naj se mu roke sklenejo v obliki križa. Večkrat naj ga pokrope z blagoslovljeno vodo in vmes, dokler ga ne ponese k pogrebu, naj molijo zanj vsi, ki so navzočni.

Tako skrbe za rajnika in žalujejo. Pa ta žalost je bogovdana; blaži jo upanje in vesela zavest otetega dragega življenja. Zato govore: "Dal si nam ga v veselje in pomoč. Vzel si nam ga in vračamo ga Tebi, čeprav z boleštvjo v duši. Pri Tebi je; priprošnjik bo za nas in kmalu pride čas, ko se vsi snidemo pri Tebi."

Zares, prelep je poslednji kristjanov dan na zemlji: Silvestrov poslednji prelep večer ugašajočega življenja, za katerim pride novo leto vekotrajnega, pravega, neminljivega, novega življenja. Zato je svet,

svečan; svet za rajnika in za vse okoli njega.

Krščanski dom doživlja ta dan z vdanostjo, umeje ga s krščansko učenostjo, in ohranja ga v spominu s svetim spoštovanjem. Zato ga vpisuje tudi hišna kronika; v spomin je to večnega spomina, v katerem živi pravičnik.

DAN VERNIH DUŠ

POVŠOD romanje na grobišča. Obiski namenjeni našim rajnim. In koliko jih je, ki smo z njimi tukaj v prijateljstvu živeli, ki so nam bili skrbni predstojniki, ljubi tovariši pri delu, v službi, resni učitelji in voditelji, duhovni očetje na poti kreposti. Izginili so nam že skoraj iz spomina. Ta dan nas pa zopet opozori, da smo v skrbi za rajne malo preveč zamenjali, da smo pozabili na vezi krščanske ljubezni, ki segajo preko smrtne meje, da imamo dolg do rajnih, ki še ni poravnani.

Tu so zagrebene telesni ostanki nekoga, ki je s teboj sedel v šolski klopi. Kdaj ga že ni več med živimi? Kako brž mine čas! Blagor, če smo ga dobro obrnili! Tam je odmerjen kotiček zemlje tovarišu, ki je bil s teboj v isti delavnici, pri istem mojstru; tudi mojster je že šel na odgovor. V drugi vrsti kaže napis, da je tam našel kraj miru tvoj birmski boter. Še zdaj ti dobro gre ura, ki ti jo je podaril; njegova ura je pa že davno potekla. Tam zaslediš skromen grob svojega soseda, ki sta se medsebojno podpirala, morda kdaj tudi sprla. Smrt je pokazala, kako nespametno in malenkostno je vse, kar je povzročilo ripsarije. Dalje na mogočnem nagrobniku bleste zlate črke in povedo ime z odličnim naslovom. Smrt se pa pred naslovom nič ne zdrzne. In zopet nove vrste! Dva grobova sledita — popolnoma enaka na zunaj. Enemu od pokopanih je bila sreča mila; cesar se je lotil, vse je šlo gladko. Pri drugem pa samo smola, povsod polomija in stiska. Koliko časa je to trajalo? 52 let — je zarisano na grobnem kamnu, 60 na drugem. To niso neznatna leta, če jih imamo pred seboj; če gledamo pa nazaj, je vse to oblaček dima.

Zdaj pa zatrepeče srce. Stojim pred grobom lastnega očeta, ljubljene matere. Sto dragih spominov se dviga iz ruševin. Tudi grenka očitanja vzhajajo iz potrte duše: Premalo ljubezni sem imel do vas; premalo povračam z dobrimi deli, z molitvami, s sveto mašo. Najhujše pa mora zadeti nevhvaležnega sina, površno hčerko, če mora slišati iz globine groba: Sin, hči! Ali se zavedaš, kako daleč si zašel od cilja, ki sva te zanj vzgajala?! Še v grobu ne najdeva miru zaradi krivih in grešnih potov, ki sta nanje zašla."

Kaj se godi v duši vdov in sirot, ki plakajo ob prezgodnjem grobu dragega očeta; kaj občuti osameli soprog, ko zre na grudo, ki pokriva ljubljeno ženko — o tem bi nam morali pisati oni, kateri sami prenašajo bridkost teh težkih izgub.

Od grobov silijo naše misli k dušam umrlih. Kje zdaj prebivajo? Ali že gledajo polne veselja in blaženosti iz nebes na nas? Ne vemo. Božje sodbe so neznane.

Kaj nas uči vera o vicah?

Ni to dežela brez upanja in tolažbe. Tisti, ki so tja obsojeni, so otroci nebeškega Očeta. Dovolj vzroka imajo, da Boga proslavljajo; njih zveličanje je zagotovljeno, nevarnosti večnega pogubljenja so ušli. Kljub temu so vice po nauku svete vere kraj trpljenja. Zemeljskih strasti ne poznajo več. Ločeni so pa od prave domovine in od ljubega nebeškega Očeta. V njih gori plamen božje ljubezni, pa se še ne morejo povzpeti do gledanja božjega. Same si ne morejo pomagati. Nam zemljanom je pa Bog v svoji dobrotljivosti dal bogatih sredstev, da z njimi pospešujemo rešitev duš iz vic. Z odpustki, z žrtvami in zlasti z daritvijo svete maše bomo hiteli na pomoč našim dragim, pa tudi tistim, ki se nanje nihče ne spomni. — Tudi mi sami bomo kmalu potrebovali in si želeli pomoči.

Opat Mozes je rekel: "Človek mora, preden umrje, v sebi zatreti vse hudo, tako da nikomur ne stori nič žalega."

SVETA IN ZVELIČAVNA JE MISEL...

Rev. Francis Schweiger (govoril na radio.)

"Sveta in zveličavna je misel za mrtve moliti, da bi bili rešeni svojih grehov."

PRELJUBI v Kristusu!

Od začetka sveta je Bog v svojih delih samega sebe ljudem razodel. Po pravici pravi psalmist: "Nebesa pripovedujejo božjo slavo in dela Njegovih rok oznanjajo nebo." Res je, da se je tu pa tam Gospod prikazal očakom v različnih podobah, toda ker je On nevidno Bitje, je pokazal lastnosti svojega božanstva predvsem v naravi. Zato nas opominja apostol Pavel: "Kar je nevidnega na Njem, se od začetka spozna in vidi na tem, kar je ustvarjenega."

Narava nas torej uči o Njem, ki je nebo in zemljo ustvaril. V večnosti Ga bomo videli iz obličja v obličje, tu na zemlji pa "skozi zrcalo kakor v megli." V globočini modrih nebes, kjer se bliščijo zlate zvezde, se kaže Njegova vsemogočnost. V škrlatnih gorah Njegovo veličastvo. V ogromnem hrastu Njegova modrost. V razburkanem morskem valovju Njegova moč. V tekočih rekah Njegova neumrljivost. V cvetočih rožah Njegova lepota. V beli liliji, ki raste v močvirju, Njegova čistota. V obličju nežnega deteta Njegova svetost. V srcu ljubeče matere Njegova ljubezen.

Kakor nas knjiga narave uči o božjem veličastvu, tako nam ob enem kaže našo lastno slabost. Koliko močnejši je slon od človeka! Koliko hitrejša je zver v gorovju! Koliko bistrejši je vid kraljevega orla in sluh premnogih živali! Kako majhen je človek spričo visokih gora!

* * *

Na drugi strani nam kaže ista knjiga narave, da je človek kljub vsemu kralj med stvarmi. Čeprav je od sile slaboten spričo neštevilnih drugih stvari, mu je pa dal Bog um in prosto voljo, ker ga je ustvaril po svoji podobi. Zato mu je rekel od vsega začetka: "Gospoduj nad ribami v morju in

nad pticami pod nebom, nad vsemi zvermi in nad zemljo, pa nad vso živadjo, ki se giblje nad njo.”

Še nekaj nas narava uči in to zlasti sedaj v tej pozni jeseni — da so vse stvari umrljive! Bog nas hoče vsako leto posebej opominjati na smrt. Zato so nam vsepovsod že v sami naravi zapisane važne besede:

“Spomni se, človek, da si prah . . .”

Dan za dnem vidimo, da se okoli nas dvigajo novi grobovi. Opominjajo nas, da bo tudi v našem telesu nekoč ovenela mladost in vsa njena moč. Od vseh strani nam kličejo ovenele cvetlice: Včerajšnje cvetje smo me! Gola drevesa nam pridigujejo vse naokrog: Tudi zate pride čas, ko se boš moral otresti zelenega listja posvetnih reči — bogastva in časti, prijateljev in odlikovanj, in boš sam ostal pred grobom kot golo drevo . . .

* * *

Poromajmo v teh dneh na pokopališče! Grobovi nas bodo živo spomnili na to, da tudi nas čaka smrt s svojo koso. In nas bodo spomnili, da pozabljammo rajne, ki so pred nami odšli — in toliko bolj pozabljammo, da nam je vsem usojeno; da nekoč gremo za njimi . . .

Ko počasi stopamo med spomeniki, smo dospeli morda do groba moža, ki je bil oče nekoč. Dober oče je bil svojim otrokom, zvest soprog svoji ženi. Kako je kljub vsemu zdaj zapuščen! Nedaleč proč je grob žene, ki je darovala vse, kar je imela, svoji družini: mladost, lepoto, moč — vse. Vso se je darovala na oltarju ljubezni. In glej, kako je pozabljena danes! In tam zraven je grob sina, hčere, ki sta v zgodnji mladosti odšla. Komaj se jima je začelo življenje razvijati, jima je mrzla sapa smrti zadušila klico mladosti. Bojim se, da o mnogih med njimi velja: Pozabljeni so!

In vendar nas Cerkev opominja in vabi: Sveta in zveličavna je misel moliti za mrtve . . .

Preljubi! Tam daleč za morjem so stari grobovi, ki v njih spita vaš oče in mati. Blizu domače cerkvice počivata v Bogu. Ni vam bilo dano, da bi stali pri njihovi smrtni postelji, ko so jemali slovo. Niste imeli priložnost, da bi jim postregli v zadnji bo-

lezni. Niste jih mogli pokropiti, ko so ležali na mrtvaškem odru. Niste jim vrgli na rakev pest tiste grude domače, ki so jo tako iskreno ljubili. Še prijazne cvetlice jim morda niste nikoli mogli posaditi na drago gomilo.

Ali se jih spominjate vsaj v molitvi? Ali jim naklanjate milosti presvete Daritve? In na brate in sestre, ki so pred vami odšli, ali je v vaših srcih prijazen spomin? Ali jim pomagata v večno veselje po naukih svete vere?

* * *

Uči nas vera, da nič nečistega v nebesa ne more. Pred obličje božje ne pride nobena duša, ki je z najmanjšim grehom omadeževana, ali je še dolžna zadoščevati s pokoro. Za vsak greh moramo na tem ali na onem svetu zadostiti do kraja. Tako zahteva božja Pravičnost. “Povem vam,” pravi Gospod, “da bodo za vsako prazno besedo, ki jo ljudje spregovore, dajali odgovor na dan sodbe.”

Ravnokar nas vera uči o občestvu svetnikov. To se pravi, da nismo popolnoma odrezani od zveličanih v nebesih in od duš v vicah. Tesne so zveze med vojskujočo se Cerkvijo na zemlji ter med trpečo v vicah in zmagoslavno v nebesih. Tesna je zveza med njimi, ker so vsi udje med sabo in eno telo v Kristusu — Bogu.

Kako tolažljiv je nauk o življenju po smrti! Za nas smrt ni konec vsega, ampak le vrata, skozi katera stopimo v novo življenje. In če imamo še kaj nečistega na sebi, nam bo dano, da se očistimo v vicah — s pomočjo drugih. Zato, ker smo vsi v Kristusu eno! Za nas smrt ne pomeni večne ločitve in zato ob smrti dragih “ne žalujemo kakor tisti, ki upanja nimajo.”

“Jaz sem vstajenje in življenje,” pravi Zveličar. “Kdor vame veruje, bo živel, akoravno umrje. In kdorkoli živi in vame veruje, ne bo umrl na veke.”

Zato, pravim, je to tolažilno za nas. Drugače za one, ki nimajo vere. Zanje je grob večna ločitev in konec vsega življenja. Take je resno posvaril že sveti Pavel, ki je Korinčanom pisal: “Ako se o Kristusu oznanjuje, da je od mrtvih vstal, kako potem pravijo nekateri med vami, da ni vsta-

jenja mrtvih? Ako pa ni vstajenja mrtvih, tudi Kristus ni vstal. Ako pa Kristus ni vstal, je prazno naše oznanjevanje, prazna tudi vaša vera."

* * *

Kako obupno mora biti za človeka, ki stoji ob grobu drage osebe, ako je po njegovih mislih s tem konec vsega! Na misel mi prihaja nekdanji moj prijatelj, ki mu je bila kruta smrt vzela dobro ženo. Ni bil naše vere in je čutil neznosno žalost ob ženi smrti. Nikjer ni mogel najti miru in pokoja — vse ga je živo spominjalo rajne žene, ki je v najboljših letih podlegla bolezni. "Kako lep nauk imate vi," mi reče nekoč, "ker verujete v molitev za rajne. Kako rad bi tudi jaz to veroval. Zdi se mi, da je res nemogoče, da bi bile vse niti med mano in ženo s smrtjo pretrgane. Tako rada sva se imela in zdaj naj bo naenkrat konec med nama za vedno? Saj ne morem verjeti. Dajte mi katoliški molitvenik, da bom iz njega opravljal molitve za ženo..."

Preljubi, spominjajmo se pogosto svojih rajnih, zakaj "sveta in zveličavna je misel moliti za mrtve." Pomagajmo jim na razne načine, predvsem s sveto mašo in svetim obhajilom, da si izperejo zadnje madeže in pridejo v nebeško veselje, ki ga bodo uživali brez konca in kraja. Tam bo Bog več. Tudi ne bo več ne žalovanja ne vpitja obrisal vse solze z njih oči in smrti ne bo in ne bolečine, zakaj vse prejšnje bo za vselej minilo . . .

OB DVEH GROBOVIH

J. Langerholz

OBISKAL sem svojega soseda, priletnega župnika, ki je pasel svojo čedo že skozi par desetletij pri fari junaškega svetnika, sv. Jurija. Tu je stopal v duhovno sorodstvo s svojimi farančki, tu je svoje doslužene potnike izročal v naročje materi zemlji, njih duše pa spremljal v večnost.

Vsak grob je imel zanj svojo zgodovino, in če bi bil hotel poslušati zgovornega moža, bi bil kmalu spoznal vse duše njegovih

pokojnih faranov.

"Poglej!" me je ustavil pri skoraj svežem grobu.

Napis je oznanjeval, da je v njem našla svoj mir mlada žena in mati peterih nedoraslih otročičev.

"Tale je bila ena najboljših članic naše Marijine družbe. Vsi smo jo radi imeli; celo čast in dostojanstvo prednice smo ji zaupali."

"Pa vam je vseeno ušla v zakon."

"No, ali je to kaj hudega?"

"Nič, nič; kar naprej, prosim."

"Res je; poročila se je. In še vem, kako jo je moški in ženski svet obsojal, ko je obljubila Krvinčevemu Francetu, da bo šla z njim pred oltar. 'Zdaj je vsaj pokazala, koliko ji je za družbo in za Marijo', si slišal na eni cesti. 'Aha! Taka je, kakor druge. Komaj je čakala, da se mu je na vrat obesila', je govorila druga cesta. 'Saj je našo tudi vprašal, pa ga še pogledala ni', je hvalila Robaska svojo Micko. 'Oh, ko bi le malo pomislila v kakšne križe se bo zakopala! Na bajto pa v revščino tišči. Dobrega domačega kruha se je preobjedla', so govorili na četrti strani."

"Kaj ste pa vi rekli kot gospod duhovni oče."

"Kaj bom rekel? Prijokala je k meni, sirota, vsa obupana in spraševala za svet. Povedala je, da Francetu težko odreče, ker ve, da je res dober mladenič in bo gotovo tudi pameten mož in gospodar in vzoren oče. Njegovega očeta res malo obirajo kot sitneža in pusteža, a mati je dobra, zlata žena. In France da se je vrgel bolj po materi. Če bi pa jaz svetoval, naj vse skupaj pusti, bo pa razdrla, saj to še lahko stori."

"In kako ste rekli?"

"Takole: Svet potrebuje dobrih deklet in dobrih mater in dobrih fantov in dobrih mož. In navadno je tako: Dobra dekleta — dobra žena in mati; dober fant — dober mož in dober oče. In če se dobro z dobrim družji, ne more priti kaj slabega na dan. Poguma sem ji dal, ker so ga ji drugi jemali in ker sem vedel, da bo Mina dobra za Krvinčevo hišo. Tako dobra, da si boljše ne morejo želeti."

"Škoda, da ste tako svetovali?"

“Zakaj?”

“Kaj ima zdaj France od nje! Kup otrok in lačnih ust in cel trop revščine. Ali ne?”

“Ne bom rekel, da pri hiši res ni siromaščine. Ali eno bom še rekel: Dobra mati svojih otrok tudi po smrti ne zapusti. In tudi Mina jih ne bo. Še celo stari Krvinec, kakor je bil mož pust in čemerren, je dejal ob njeni smrti: ‘Enkrat samkrat nas je razžalila, takrat, ko je prezgodaj in prehitro umrla.’ In s tem je mož dosti povedal. In dobro.”

“Torej je umrla hitro?”

“Da, hitro. Praznik brezmadežnega Spčetja je bil in njen god. Zjutraj je bila še zdrava v cerkvi pri sv. obhajilu, zvečer ob smrti pa jo je Bog poklical k sebi. Nепreviđeno, a vendar pripravljeno. Kar verjeti nismo mogli in vendar je bila resnica. In še to ti povem: če bi bil kdaj jokal pri pogrebu, takrat bi bil. Smilile so se mi sirote zapuščene. Pa sem bil prepričan in sem še, da dobra mati svojih otrok tudi po smrti ne zapusti. Če boš dolgo živel, boš videl, da moje prepričanje ni prazno.”

*

Premaknila sva se za par korakov.

“Semkaj poglej!” mi je velela njegova beseda.

In pogledal sem in videl drug grob in kmalu tudi spoznal vso njegovo zgodovino.

“Vidiš, tudi tu je pokopana bivša članica naše Marijine družbe.”

“Bivša? Kaj pomeni ta beseda?”

“Ob prvem ognju, ki ga je zanesla v župnijo misel na Marijino družbo, se je tudi tale Franca ogrela in se oglasila za sprejem. Ker doslej ni bilo znano o njej nič slabega, smo jo sprejeli. Ni bilo vzroka, da bi jo bili odklanjali.”

“In potem?”

“Počasi bom že vse povedal. V začetku je bila prav dobra članica. Kmalu pa je ni bilo pri enem shodu in spet ne pri drugem, za njim je prišel tretji . . . Izgovarjala se je z gospodinjtvom, z delom v hlevu; le prehitro je prišlo na dan, da je njen vzrok moškega spola. Morali smo jo opominjati, svariti — pa smo padli v zamero pri njeni materi in pri njenih tetah. ‘Kaj to gospodu mari, kje naša hodi!’ so se jezile. ‘In za-

kaj ravno pri naši vse vidijo, pri drugih pa ne!’ je priložila še teta. ‘I, kajpak, revni smo. Če bi bila naša bogata, potem bi smela vse storiti; revež pa tudi pri gospodu nima nobene pravice.’ In tako dalje, brez konca in kraja.”

“Čudno slepi so ljudje.”

“Prav res. Franca je padala vedno globlje; nobena beseda ni pomagala nič, svinčnik je moral storiti svojo žalostno dolžnost. Nespametni ljudje so pa Franco hvallili, da je pogumna, ker se ne da komandirati župniku, ki sveta nič ne pozna, ki bi rad imel same svetnike in svetnice krog sebe in pozablja, da smo na zemlji in da smo ljudje, ki hočemo po človeško živeti . . .”

“Bridka zмотa. Ljudje res ne vedo, kako bi olepšali svojo nespamet.”

“Prav si povedal. Naj povem še naprej. Franco smo morali kmalu vpisati v krstno knjigo, v poročno pa ne. A sirota je verjela svojemu zapeljivcu in se dala premotiti še in še. On pa . . . na poroko še mislil ni. Ni, ni in ni . . .”

“Kaj pa Franca?”

“Do smrti je verovala vanj. Do smrti. — Oh, ko bi bila ona kdaj mislila na svojo smrt, mogoče bi bila bolj pametna. Toda mladina in smrt! Saj misli, da ne more umreti! Pa sta se s smrtjo srečali tamle gori v naših gorah. Maline je nabirala, pa ji je spodrsnilo na gladki drči in umirajočo so prinesli do prvih hiš. ‘Po gospoda!’ je prosila ‘po gospoda; umrla bom.’ Nemudoma so poslali pome celo uro daleč, ali preden sem še stopil na pot, je prišlo novo poročilo: ‘Nikar ne hodite, je že umrla.’ Nepravljena . . . slabo pripravljena . . . Bog se je usmili!”

“Kaj pa otroci?”

“Sorodniki so jih vzeli. Kaj prida pa ne bo iz njih. Nekateri ljudje so kakor da bi bili brez vesti. Na to gledajo, da otrok dela in če ne dela, ga po trikrat, po štirikrat na dan vsega prekolnejo, za vzgojo se pa ne brigajo. Več jim je za lastnega telata v hlevu kot za tujega otroka v hiši. Bog daj, da bi ne bilo tako.”

“Ostre besede . . .”

“Saj pravim: Bog daj, da bi se moje pričakovanje ne uresničilo.”

Starega gospoda župnika ni več.

Sredi svojih župljanov je našel tudi on svoj mir. Po dolgih letih sem obiskal letos njegov grob in potrkal sem na vrata, kjer zdaj nadaljuje delo pokojnega gospoda župnika moj ljubi in dobri prijatelj.

Zašla sva med grobove. Obstala sva tu in tam. Pred oči so mi priplavale besede preroškega prednika.

In sem zvedel dosti. Hči pokojne Mine je zdaj prednica pri Marijini družbi, najmlajša se ravnokar pripravlja za sprejem; fantje so dobra opora vseh naših organizacij.

In Franca in njeni otroci?

Eden je stal preteklo pomlad pred porotniki in dobil tri leta zapora, dva se potikata po svetu in nič dobrega ni slišati o njih.

Ni se motil stari duhovni oče . . .

Dobra mati svojih otrok ne bo zapustila, tudi po smrti ne. Da še več: mrtva mati živi še po smrti v svojih otrocih in bo živela še v otrok otrocih. Njen spomin bo blagoslovljen ali pa . . . Oh, molčimo . . .

NA GROBEH

PRED leti je umrla neki učiteljici sestra, na katero je bila navezana kot nekdanj na mater. Vere v posmrtno življenje ni imela, zato je neizmerno trpela. Torej tako se življenje konča, je govorila. Komaj sva okusili prvi dih pomladi, že je morala iti. In za njo ni poti. Spremenila se je v nič, odkoder je prišla. Telo ji bo sprhnelo in nikoli je več ne bom videla . . .

Resnično, nekaj groznega je ob smrtni postelji ljubljenega človeka za onega, ki ne veruje v posmrtno svidenje. Razumljiv je ob takih prilikah obup.

Toda, prijatelji in prijateljice, mi verujemo, da so v grobovih naših dragih le slabi ostanki telesa, duša pa je zletela v večnost, kjer čaka nas, da pridemo za njo. Verjemite mi, da so redki, ki v resnici ne verujejo. Ti so ubogi revčki. Večina ljudi pa, zlasti med gospodo, ki v življenju ne

izpolnjujejo verskih dolžnosti in se ponasajo, ko da so tuji Bogu in Cerkvi, niso neverniški. Življenje, služba, kruh so jih spravili na tako pot. Laže se živi tako. Delajo se, ko da jim ni posmrtnost nič mar, norčujejo se iz duhovnika in Cerkve. Ko pa ležejo na smrtno posteljo, prosijo takoj za duhovnika in sveto popotnico: groza jih je pred temno večnostjo. Torej ne glejte na te ljudi, češ, gospoda ne živi po božjih zapovedih, pa ji je vseeno dobro. Gospoda je pokvarjena, gospoda laže, gospoda je strahopetna, gospoda je izgubila vse ono zdravo, plemenito, kar je imela, dokler še ni bila gospoda . . .

To sem hotel povedati ob spominu na verne duše v vicah. Ni ga večjega božjega daru, kot je vera. Zato se nič ne ozirajte na besede ali pisanje ljudi, ki govore ali pišejo drugače, kot na tihem mislijo. Vi bi se držali njihovega evangelija in se pogubili, oni pa bi se pred smrtjo zbal strašne večnosti, pa bi prosili Boga odpuščenja. Mogel bi naštetih vrsto ljudi, ki so učili brezboštvo, a so na smrtni postelji vse preklicali!

Torej na vernih duš dan se spomnimo vseh naših dragih, ki so umrli, a živijo zdaj na onem svetu. Rešeni so prevar zemeljskega življenja, a trpijo morda v vicah težke muke, preden se bodo očistili zadnjega madeža in poleteli v božje naročje. Največje trpljenje duš v vicah obstoja v domotožju za Bogom; tega domotožja ne bo nihče izmeril. Bil si na tujem, kopal si v jami, ob sobotah si bil prost. Rad bi doživel soboto domovine, zvonove, ki oznanjajo nedeljo, praznično občutje vasi in njiv; ne, tega v mrzli tujini ni. In zahrepeniš z neskončno silo po domu, po materi, po nevesti. Prijatelj, vse to ni nič v primeri s hrepenečim domotožjem, ki ga trpi duša v vicah. In še druge muke trpe te reve, kakor nas uči sv. Cerkev. In nič si ne morejo pomagati, kakor človek so, ki so mu posekani vsi udje. To so največje reve, katerih ne moremo in ne smemo pozabiti, če imamo le košček srca.

Za nekatere rajne molijo njihovi sorodniki, plačujejo za svete maše, ob sleherni dnevni molitvi se spomnijo tudi njih: za

vse verne duše v vicah, za mater, očeta, brate in sestre . . . Koliko pa je ljudi, ki nimajo nikogar. V življenju so bili sami, v smrti so sami. Ti trpe že morda stoletja strahotne muke in nihče ne izmoli zanje Očenaša. To so mrtvi proletarci, za katere nima nihče srca.

Prijatelji, če obdarujete otroke ali mater ali reveža, ki stoji na cesti, mislite: ta dar naj velja za one pozabljene v vicah. In če zmoliš Očenaš, ko stopiš v cerkev ali na pokopališče, naj velja tem zapuščenim. Vsako dobro delo, ki ga storiš, naj velja njim. Potem si dvakrat socialno čuteč človek, ker pomagaš najbednejšim.

Prijatelji in prijateljice, ne le naših očetov in mater in sestra in bratov, marveč tudi onih, ki nimajo svečke na grobu, molimo na dan vseh vernih. S tem bomo izpolnili največjo ljubezen, ki jo človek izpolniti more: darovali se bomo onim, ki jih nikoli videli nismo . . .

Bog ne gleda na lepoto telesa, ampak na čednost srca.

V luži se veliko grdela zaredi, še več hudega v srcu lenega človeka.

Dva ključa človek ima: molitev mu odpre nebesa, kletev pa pekel.

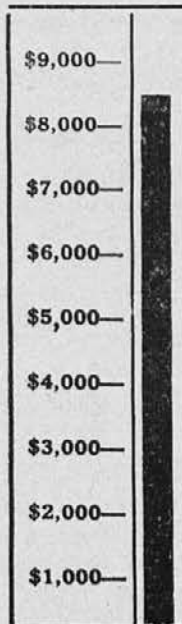
Zapravljivec in tat sta si brata.

Opat Makarij je rekel: "Če koga oštevaš in se pri tem razjeziš, zadostiš le svoji strasti; kajti gotovo ne boš sebe pogubljal, da bi druge rešil."

TERMOMETER TOPLE LJUBEZNI...

\$10,000

Nič veliko se ni dvignil naš termometer od zadnje naše številke . . . Mislili smo že, da si ljudje mislijo: Kaj boš zdaj dajal, ko so vse meje zaprte in tudi pri najboljši volji ne more nihče kaj poslati tja čez. . .

In morda še takole: Saj prihajajo taka poročila od tam, da je človeka strah in najrajši nič ne misli na staro domovino . . . Ali bo sploh še kdo živ tam, ko bo konec vojne vihre . . .

Tako nam je hodilo po glavi, ko smo nezadovoljno opazovali, da se termometer zadnje čase slabo dviga . . . In se nam je zdelo nekje globoko v srcu, da ne moremo

kaj prida prigovarjati našim ljudem, naj vendar poženejo termometer do postavljenega vrha . . .

Toda prav te dni smo prejeli zopet nekaj lepih darov in tudi izpodbudnih besed. To nam je dalo novega poguma. Prav lepa hvala vsem, ki ste prihiteli barometru na pomoč. Imena in darovi bodo objavljeni spet v Ameriški domovini. Bog povrni obilno.

Obenem se obračamo še na vse druge z lepim povabilom in prošnjo: Stopite tudi vi na plan za hitrejše napredovanje barometru tople ljubezni! Prav gotovo pride čas, ko bodo tam v domovini imeli priliko, stegniti roke prav sem do nas in z veseljem sprejeti, kar bo nabranega zanje.

Prosimo torej in se priporočamo.

Opata Makarija so nekateri vprašali: "Kako naj molimo?" Starček jim je odgovoril: "Ne blebetajte, ampak povzdignite roke in recite: 'Gospod, kakor hočeš in kakor veš, se nas usmili.' Če vas pa napada skušnjava, recite: 'Gospod, hiti mi pomagat.' Sam ve, kaj nam koristi in nam izkazuje usmiljenje."

BOG PLAČAJ, DOBROTNIKI

Bog plačaj dobrotniki

Za list — J. Kervin 50c, A. Smrekar 50c, Fr. Dohanyos \$1, C. Buchar \$5, M. Oberstar \$1.

Za Semenišče, tabernakelj, Kruh Sv. Antona, študente in drugo — F. Ivančič \$10, N. N. \$2.50, K. Murato \$5, Mrs. A. Setničar \$2, M. Mulec \$5, F. Gornik \$5, A. Plemel \$1, M. Pavlesič \$5, Mrs. Bernot \$2.50.

Za Apostolat — M. Mencinger \$10, T. Sterling \$10, C. Verščaj \$10, J. Verščaj \$10, M. Papesh \$10, F. Sustaršič \$9, A. Viskovich \$10, Mrs. A. Setničar \$10, A. Sasek 50c, Mr. A. Startz \$10, P. Lupšina \$10, Mrs. M. Hočevar \$10.

Za Lučke — H. Somrak \$1, M. Mihelich \$1, Mrs. Mramor \$2, M. Strukel \$1, H. Dolinar 50c, J. Mustr 50c, Mrs. Kuzma 25c, Mrs. J. Russ \$1, Mrs. Pluth 50c, Mrs. Pajk \$1, J. Pucel \$1, J. Kočin \$1, H. Somrak \$1, M. Habich \$1, M. Kasel 50c, Mrs. M. Bizjak \$1, M. Tomazič 50c, Mrs. J. L. Grum \$1, J. Simec \$1, M. Sjovic 50c, Mrs. Rogel \$1, A. Žugel \$1, Mrs. A. Buttina \$2, Mrs. Perhne 50c, Mrs. F. Snyder \$1, J. Vidergar \$1, Mrs. A. Setničar \$1, Mrs. W. Miller \$1, N. N. \$1, M. Modic \$1, Mrs. J. Pucel \$1, Mrs. Novak 50c, J. Maren 50c, J.

Spolar \$1, Mrs. Kostelec \$1.

Za Sv. Maše — M. Sivic \$1, M. Krasovic \$13, M. Mencingar \$2, J. Vessel \$3, B. Strahar \$1, T. Sterling \$2, K. Hajdinjak \$1, J. Kervin \$1, J. Kervin \$9, Mrs. A. Setničar \$5, F. Kokel \$2, M. Mihelich \$1, F. Ivančič \$5, M. A. Bresnick \$2, Mrs. F. JaStrukel \$1, M. Colombo \$1, nezich \$10, H. Dolinar \$3, A. Russ \$1, S. Laurich \$1, Mrs. Nasenbenny \$3, T. Kodrič \$1, A. Mihelič \$2, U. Ambrož \$1, Mrs. Papesh \$3, Mrs. Papesh \$1.50, Mrs. Lauscher \$1, T. Koletto \$1, J. Pullman \$6, M. Maroš \$1, Mrs. Mlakar \$2, Mrs. A. Pucel \$4, M. Ketz \$1, Mrs. Kuzma \$1, B. Ancel \$1, Mrs. Hočevar \$2, Mrs. Rogel \$3, Mrs. Simonič \$2, M. Smrekar \$2, K. Petrich \$2, J. Buchar \$1, Mrs. J. Russ \$2, Mrs. J. Russ \$3, Mrs. Pluth \$2, Mrs. Pajk \$2, Mrs. Volčanšek \$5, J. Pucel \$1, B. Bori \$3, A. Terlep \$3, M. Habich \$10, M. Grum \$1, A. Kozel \$1, Mrs. Perko \$2, M. Tomazič \$1, Mrs. Koman \$2, Mrs. M. Ajster \$4, M. Sterk \$3, J. Šimec \$2, A. Verbik \$1, M. Plankar \$1, J. Krall \$2, J. Strojan \$1, Mrs. Jevnikar \$3, Mrs. Rogel \$7, Mrs. F. Iltz \$1, Mrs. J. Ribic \$3, J. Jelin \$2, Mrs. M. Centa \$5, A. Kodrich \$1, M. Mencinger \$10, J. Koprivetz \$5, Mrs. Skowranska \$2, M. Mulec \$3, M. Tursich \$1, U. Stupnik \$3, G. Matelich \$1,

J. Mihelich \$5, Mrs. A. Stazinski \$1, A. Penko \$2, K. Filips \$5, M. Simoniček \$5, Mrs. Perhne \$1, F. Tomsič \$2, M. Savks \$2, A. Plemel \$2, M. Lautar \$1, M. Hočevar \$3, M. Pavlesič \$5, M. Colombo \$1, A. Tekavec \$5, A. Struna \$5, Mrs. Smoron \$1, M. Zaletel \$2, J. Pruss \$1, Mrs. J. Russ \$2, Mrs. A. Mlakar \$2, C. Požek \$6, M. Brezar \$1.50, Mrs. Jelenčič \$5, Miss B. Špenko \$3, J. Poljak \$1, J. Vidergar \$4, Mrs. A. Podlesnik \$5, G. Raly \$5, R. Kaučič \$1, Mrs. W. Miller \$4, Mrs. A. Ursich \$1.50, M. Modic \$2, C. D. Grosdeck \$5, Mrs. J. Terlep \$10, Mrs. J. Pucel \$1, F. Bučar \$3, Mrs. Simonich \$5, A. Novak, Waukegan \$3, P. Lupšina \$4, Mrs. M. Stukel \$4, St. Joseph's Home \$30, J. Jamnik \$10, Mrs. Florence \$9, H. Zore \$1, Mrs. Novak \$1, L. Jenič \$1, M. Moritz \$2.50, Mrs. K. Toporis \$2, M. Hrovat \$6, E. Ponikvar \$5, F. Plautz \$10, Mohorčič \$110.

Za Baragovo Zvezo — M. Anzel \$2, R. Kočevar \$1, M. Klobučar \$1, M. Gornik \$2, M. Hren \$2.50, A. Novak \$1, Druž. Kebe \$4, Mr. J. Adamich \$1, N. N. B. 1, Mrs. M. Pakež \$1.50.

Mrs. M. Novak \$1, St. Lawrence Church \$5, F. Ivančič \$10, N. N. \$2.50, F. Perovšek 50c, A. Kodrich \$5, M. Oberstar \$1.

Za Baragov Spom. — Mrs. M. Pristow \$10.

Za misijonarja Trampuša — Mrs. A. Mlakar \$1, Mrs. Bačnik \$1, Mrs. T. Pakiž \$1.

Za Misijonarje — Mrs. Benedict \$2.

Za Molitveno Fronto — Mrs. F. Pirc \$1.50, C. Buchar \$10.75, K. Hochevar 25c.

Za molitve v novembru. — Mrs. Cesar \$1, F. Novak \$1, J. Šimec \$2, L. Zakovich \$1, Mrs. Varšek \$2, P. Lupšina \$1, Mrs. M. Stukel \$1, Mrs. Perko \$1, A. Taljan \$2.50, Mrs. Vrasich \$1, R. Verbich \$2, J. Maren \$2, L. Jenič \$1, J. Erjavec \$2, Mrs. K. Toporiš \$3, L. Mladič \$2, Mrs. Encimer \$2, M. Kremesec \$1, Mrs. G. Polajnar \$1, Mrs. Ribnikar \$1.

ZAHVALA

Škofu Baragu za ulišano priprošnjo Mariji Pomagaj in Sv. Srcu Jezusavemu, smo dasegli, kar smo prosili.

Pošiljam dar za tabernakelj (100.00) za hišico gospodovo.

N. N.

Sporočili so nam prijatelji, da so umrli sledeči naročniki:

Mr. Matkovich, Walsenburg, Colo.

Mr. Michael Savnik, San Francisco, Calif.

Mary Volčanšek, Cleveland, Ohio.

Andrej Jelenich, Chicago, Ill.

J. Rakovec, Willard, Wis.
Uršula Kozarich, Ottawa.

Mrs. Elizabeth Nose, Pueblo, Colo.

Mary Česnovar, Cleveland, Ohio.

Frank Hočevar, Great Falls, Mont.

Mary Vider, Chicago, Ill.

Okrogle Zgodbice

UGANKE

Kako se naredi iz muhe slon?

(Z) (Z) (Z)
Močan je, da strehe trga, pa majhen, da gre skozi vsako luknjico — kdo je to?

(V) (V) (V)
Kdo mnogo hodi, pa nikamor ne pride?

(P) (P) (P)
Kdo ima očeta in mater, pa vendar ni sin?

(H) (H) (H)
Kdo gre zmerom gor, čeprav že zdavnaj ni več na tem svetu??

(S) (S) (S)
Za kom vsi ptiči letijo?

(Z) (Z) (Z)
Kje ima vol največ mesa?

(P) (P) (P)
Kdaj je krava zunaj in znotraj kosmata?

(K) (K) (K)
Kdo v gozdu na eni sami nogi stoji?

(G) (G) (G)
Kdaj je osel tako rigal, da ga je ves svet slišal?

(N) (N) (N)
Kdo ima šest nog, hodi pa po štirih?

(J) (J) (J)
Česa sonce pod milim nebom ne more obsijati?

Na gori

Oče: "Če gledaš proti vzhajajočemu soncu, imaš na levi sever, na desni jug — kaj imaš pa zadržaj?"

Sinko: "Nahrbtnik."

Francek je previden

Francku je krojač pomeril novo obleko. Preden je odšel, ga je Francek zaupno prosil:

"Prosim, ne dajte vate v ramena, ampak v hlače!"

Za židano voljo

Gospod župnik je povabil vaške otroke k sebi na jagode s smetano. Med tem, ko so se otroci mastili, jih je vprašal:

"Kajne, da te jagode teknejo dosti bolje kakor tiste, ki jih na mojem vrtu skrivaj natrgate?"

"Daaa!" so otroci odgovorili v zboru.

"In zakaj teknejo bolje?" je s poudarkom povprašal župnik.

Metka je hitro dvignila roko in se odrezala:

"Zato, ker dobimo še sladko smetano zraven!"

Učiteljica: "Ali mi veš, Pavelček, povedati, kako lastnost ima voda?"

Pavel: "Voda postane, kadar se umijem, črna."

Učiteljica narekuje nalogo: Na sejmu je bilo v krdelu 38 ovac. 9 parov jih kupi eden mesar, ostale drugi. Koliko ovac je kupil vsak? Učiteljica vpraša: "Kaj je to v krdelu?" Deklica vstane in pravi: "V košu." Nato vzdigne roko druga deklica in pravi: "V kurniku!"

Učiteljica pokaže navadni ciklamen otrokom in pravi: "Kako pravimo tem cveticam po domače?" "Soldatki." "Kje pa rastejo ti soldatki?" "V kasarni!"